ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2010

Vyhlásené: 10.09.2010 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

353

OZNÁMENIE

Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky

Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky oznamuje, že 21. mája 2003 bol v Kyjeve prijatý Protokol o registroch únikov a prenosov znečisťujúcich látok k Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia (oznámenie č. 43/2006 Z. z.). Národná rada Slovenskej republiky s protokolom vyslovila súhlas uznesením č. 688 z 11. decembra 2007 a rozhodla o tom, že protokol je medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, ktorá má prednosť pred zákonmi. Prezident Slovenskej republiky podpísal listinu o prístupe 29. februára 2008. Listina o prístupe bola uložená 1. apríla 2008 u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov, depozitára dohovoru. Protokol nadobudol platnosť 8. októbra 2009 v súlade s článkom 27 ods. 1. Vo vzťahu k Slovenskej republike nadobudol platnosť v ten istý deň, t. j. 8. októbra 2009.

K oznámeniu č. 353
2010 Z. z.

PROTOKOL O REGISTROCH ÚNIKOV A PRENOSOV ZNEČISŤUJÚCICH LÁTOK K DOHOVORU O PRÍSTUPE K INFORMÁCIÁM, ÚČASTI VEREJNOSTI NA ROZHODOVACOM PROCESE A PRÍSTUPE K SPRAVODLIVOSTI V ZÁLEŽITOSTIACH ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Zmluvné strany tohto protokolu

pripomínajúc ustanovenie článku 5 ods. 9 a článku 10 ods. 2 Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia (ďalej len „Aarhuský dohovor“),

uznávajúc, že registre únikov a prenosov znečisťujúcich látok predstavujú dôležitý mechanizmus pre zvyšovanie zodpovednosti podnikov, obmedzovanie znečisťovania a podporu trvalo udržateľného rozvoja, ako stanovuje deklarácia z Lucca prijatá na prvom zasadnutí zmluvných strán Aarhuského dohovoru,

so zreteľom na zásadu 10 deklarácie z Ria de Janeiro o životnom prostredí a rozvoji z roku 1992,

so zreteľom aj na zásady a záväzky prijaté na Konferencii OSN o životnom prostredí a rozvoji v roku 1992, najmä na ustanovenia kapitoly 19 Agendy 21,

berúc na vedomie Program ďalšej implementácie Agendy 21 prijatý Valným zhromaždením Organizácie Spojených národov na jeho devätnástom osobitnom zasadnutí v roku 1997, v ktorom sa okrem iného požaduje rozšírenie národných kapacít a schopností pre zhromažďovanie, spracovanie a šírenie informácií s cieľom umožniť verejnosti, aby vhodnými prostriedkami získavala informácie o globálnych otázkach životného prostredia,

so zreteľom na Plán vykonávania výsledkov Svetového samitu o trvalo udržateľnom rozvoji z roku 2002, v ktorom sa podporuje rozvoj koherentných a integrovaných informácií o chemických látkach, napríklad prostredníctvom národných registrov únikov a prenosov znečisťujúcich látok,

so zreteľom na prácu Medzivládneho fóra pre chemickú bezpečnosť, najmä na deklaráciu z Bahia o chemickej bezpečnosti, na priority pre činnosť po roku 2000 a Akčný plán pre registre únikov a prenosov znečisťujúcich látok / emisné inventarizácie,

berúc do úvahy aj činnosť realizovanú v rámci Programu organizácií pre správne nakladanie s chemickými látkami,

berúc ďalej do úvahy prácu Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj, najmä odporúčanie Rady OECD pre vykonávanie registrov únikov a prenosov znečisťujúcich látok, v ktorom Rada vyzýva členské štáty, aby zostavili registre únikov a prenosov znečisťujúcich látok a sprístupnili tieto registre verejnosti,

želajúc si vytvoriť mechanizmus, ktorý prispeje k možnosti všetkých príslušníkov súčasnej i budúcich generácií žiť v životnom prostredí primeranom pre ich zdravie a blahobyt, a to zabezpečením rozvoja dostupných informačných systémov o životnom prostredí,

želajúc si tiež zabezpečiť, aby pri rozvoji týchto systémov boli zohľadnené zásady prispievajúce k trvalo udržateľnému rozvoju, ako je princíp predbežnej opatrnosti obsiahnutý v zásade 15 deklarácie z Ria de Janeiro o životnom prostredí z roku 1992,

uznávajúc prepojenie medzi vhodnými informačnými systémami o životnom prostredí a uplatňovaním práv obsiahnutých v Aarhuskom dohovore,

berúc na vedomie potrebu spolupráce s ostatnými medzinárodnými iniciatívami v oblasti znečisťujúcich látok a odpadov vrátane Štokholmského dohovoru o perzistentných organických znečisťujúcich látkach z roku 2001 a Bazilejského dohovoru o kontrole cezhraničného pohybu nebezpečných odpadov a ich zneškodňovaní z roku 1989,

uznávajúc, že cieľom integrovaného prístupu k minimalizácii znečisťovania a množstva odpadov pochádzajúcich z prevádzky priemyselných zariadení a iných zdrojov je dosiahnuť vysokú úroveň ochrany životného prostredia ako celku, zabezpečiť prechod k trvalo udržateľnému a environmentálne šetrnému rozvoju a chrániť zdravie súčasnej i budúcich generácií,

súc presvedčení o hodnote registrov únikov a prenosov znečisťujúcich látok ako nástroja, ktorý je nákladovo efektívny a ktorý podporuje šetrnejšie správanie voči životnému prostrediu, zabezpečuje prístup verejnosti k informáciám o znečisťujúcich látkach vypúšťaných a prenášaných v jednotlivých komunitách a slúži vládam pri zisťovaní vývoja, dokazovaní pokroku pri znižovaní znečisťovania, monitorovaní súladu s niektorými medzinárodnými dohodami, stanovovaní priorít a hodnotení pokroku dosiahnutého na základe environmentálnych politík a programov,

veriac, že registre únikov a prenosov znečisťujúcich látok môžu byť prostredníctvom vylepšeného nakladania so znečisťujúcimi látkami značným prínosom pre priemysel,

berúc na vedomie možnosti využitia údajov z registra únikov a prenosov znečisťujúcich látok v spojení s informáciami o zdraví, životnom prostredí, demografii, hospodárstve a iných aspektoch s cieľom lepšieho pochopenia možných problémov, identifikácie problematických otázok, prijatia preventívnych a zmierňujúcich opatrení a stanovenia priorít starostlivosti o životné prostredie,

uznávajúc význam ochrany súkromia identifikovaných alebo identifikovateľných fyzických osôb pri spracovaní informácií ohlasovaných do registra únikov a prenosov znečisťujúcich látok v súlade s platnými medzinárodnými normami v oblasti ochrany údajov,

uznávajúc tiež význam rozvoja medzinárodne kompatibilných systémov registrácie únikov a prenosov znečisťujúcich látok pre zlepšenie porovnateľnosti údajov,

poznamenávajúc, že mnoho členských štátov Európskej hospodárskej komisie Organizácie Spojených národov, Európskeho spoločenstva a zmluvných strán Severoamerickej dohody o voľnom obchode zhromažďuje údaje o únikoch a prenosoch znečisťujúcich látok z rôznych zdrojov a tieto údaje poskytuje verejnosti, a uznávajúc v tejto oblasti najmä dlhodobé a cenné skúsenosti niektorých krajín,

berúc do úvahy rôzne prístupy využívané v existujúcich registroch emisií a potrebu vyhnúť sa duplikácii, a uznávajúc preto potrebu určitej flexibility,

vyzývajúc k postupnému vývoju národných registrov únikov a prenosov znečisťujúcich látok,

vyzývajúc tiež k vytvoreniu prepojení medzi národnými registrami únikov a prenosov znečisťujúcich látok a informačnými systémami o iných únikoch verejného významu,

dohodli sa takto:

Článok 1
Cieľ

Cieľom tohto protokolu je skvalitniť prístup verejnosti k informáciám vytvorením koherentných, integrovaných celoštátnych registrov únikov a prenosov znečisťujúcich látok (PRTR – pollutant release and transfers registers) v súlade s ustanoveniami tohto protokolu, ktoré by mohli uľahčiť

účasť verejnosti na rozhodovaní o záležitostiach životného prostredia a prispieť k prevencii a znižovaniu znečisťovania životného prostredia.

Článok 2
Definície

Na účely tohto protokolu:

1. „Zmluvná strana“ znamená, ak text neuvádza inak, štát alebo regionálnu organizáciu pre hospodársku integráciu uvedenú v článku 24, ktoré súhlasili s tým, aby boli viazané týmto protokolom a pre ktoré nadobudol účinnosť;
2. „Dohovor“ znamená Dohovor o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia prijatý v Aarhuse (Dánsko) 25. júna 1998;
3. „Verejnosť“ znamená jednu alebo viac fyzických osôb alebo právnických osôb a, v súlade s národnou legislatívou alebo praxou, ich združenia, organizácie alebo skupiny;
4. „Zariadenie“ znamená jednu alebo viac prevádzkových jednotiek v tej istej lokalite alebo v priľahlých lokalitách, ktoré vlastní alebo prevádzkuje tá istá fyzická osoba alebo právnická osoba;
5. „Príslušný orgán“ znamená národný orgán alebo orgány alebo iný príslušný orgán alebo orgány, ktoré zmluvná strana určí, aby spravovali národný systém únikov a prenosov znečisťujúcich látok;
6. „Znečisťujúca látka“ znamená látku alebo skupinu látok, ktoré môžu byť škodlivé pre životné prostredie alebo ľudské zdravie z dôvodu svojich vlastností a úniku do životného prostredia;
7. „Únik“ znamená akékoľvek zavedenie znečisťujúcich látok do životného prostredia v dôsledku akejkoľvek ľudskej činnosti, či už úmyselnej alebo náhodnej, rutinnej alebo nerutinnej vrátane rozliatia, emitovania, vypustenia, injektáže, zneškodnenia alebo skládkovania alebo prostredníctvom kanalizačných systémov bez konečného čistenia odpadových vôd;
8. „Prenos mimo lokality“ znamená pohyb znečisťujúcich látok alebo odpadov určených na zneškodnenie alebo využitie a znečisťujúcich látok v odpadových vodách určených na čistenie mimo hraníc zariadenia;
9. „Plošné zdroje“ znamenajú viac menších alebo roztrúsených zdrojov, z ktorých môžu unikať znečisťujúce látky do pôdy, ovzdušia alebo vody, ktorých spoločný vplyv na tieto zložky životného prostredia môže byť významný a v ktorých prípade nie je praktické zhromažďovať správy z každého jednotlivého zdroja;
10. Výrazy „národný“ a „celoštátny“ sa s ohľadom na záväzky vyplývajúce z protokolu pre zmluvné strany, ktoré sú regionálnymi organizáciami pre hospodársku integráciu, interpretujú tak, že platia pre príslušný región, pokiaľ nie je uvedené inak;
11. „Odpad“ znamená látky alebo predmety, ktoré sú:
    (a) zneškodňované alebo využívané,
    (b) určené na zneškodnenie alebo využitie alebo
    (c) majú byť podľa ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov zneškodnené alebo využité;
12. „Nebezpečný odpad“ znamená odpad, ktorý je definovaný ako nebezpečný v ustanoveniach vnútroštátnych právnych predpisov;
13. „Ostatný odpad“ znamená odpad, ktorý nie je nebezpečným odpadom;
14. „Odpadová voda“ znamená vodu obsahujúcu látky alebo predmety, ktoré podliehajú regulácii podľa vnútroštátnych právnych predpisov.

Článok 3
Všeobecné ustanovenia

1. Každá zmluvná strana prijme potrebné legislatívne, regulačné a iné opatrenia a vhodné donucovacie opatrenia na vykonávanie tohto protokolu.

2. Ustanoveniami tohto protokolu nie je dotknuté právo zmluvnej strany spravovať alebo zaviesť rozsiahlejší alebo verejne dostupnejší register únikov a prenosov znečisťujúcich látok (ďalej len „register“), než aký vyžaduje tento protokol.
3. Každá zmluvná strana prijme potrebné opatrenia, aby zamestnanci zariadení a osoby z radov verejnosti, ktorí ohlásia orgánom verejnej moci porušenie vnútroštátnych právnych predpisov vykonávajúcich tento protokol zo strany zariadenia, neboli týmto zariadením alebo verejnými orgánmi trestané, stíhané alebo zastrašované z dôvodu ohlásenia daného porušenia predpisov.
4. Pri vykonávaní tohto protokolu sa každá zmluvná strana riadi princípom predbežnej opatrnosti stanoveným v zásade 15 deklarácie z Ria de Janeiro o životnom prostredí a rozvoji z roku 1992.
5. S cieľom obmedzenia duplicitného ohlasovania môžu byť systémy registrácie únikov a prenosov znečisťujúcich látok integrované, pokiaľ možno s existujúcimi zdrojmi informácií, ako sú ohlasovacie mechanizmy na základe licencie alebo prevádzkové povolenia.
6. Zmluvné strany sa usilujú o dosiahnutie konvergencie medzi národnými registrami únikov a prenosov znečisťujúcich látok.

Článok 4
Základné prvky systému registrácie únikov a prenosov znečisťujúcich látok

V súlade s týmto protokolom každá zmluvná strana vytvorí a bude spravovať verejne dostupný register, ktorý bude:
(a) obsahovať špecifické údaje pre jednotlivé zariadenia s ohľadom na ohlasovanie údajov pre bodové zdroje;
(b) zahŕňať ohlasovanie údajov pre plošné zdroje;
(c) obsahovať špecifické údaje pre jednotlivé znečisťujúce látky, prípadne odpady;
(d) rozlišovať medzi únikmi do jednotlivých zložiek životného prostredia – ovzdušia, pôdy a vody;
(e) zahŕňať informácie o prenosoch;
(f) vychádzať z povinného, pravidelného ohlasovania;
(g) zahŕňať štandardizované a aktuálne údaje, obmedzený počet štandardizovaných prahových hodnôt pre ohlasovanie a prípadne obmedzené ustanovenia o dôvernosti údajov;
(h) koherentný a navrhnutý tak, aby bol ústretový k užívateľom a verejne prístupný vrátane elektronickej podoby;
(i) umožňovať účasť verejnosti pri jeho vývoji a úpravách a
(j) štruktúrovanou počítačovou databázou alebo niekoľkými prepojenými databázami spravovanými príslušným orgánom.

Článok 5
Forma a štruktúra

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby údaje obsiahnuté v registri uvedenom v článku 4 boli prezentované v agregovanej i neagregovanej podobe, aby bolo možné vyhľadať a identifikovať úniky a prenosy podľa:
   (a) zariadenia a jeho geografickej polohy;
   (b) činnosti;
   (c) vlastníka alebo prevádzkovateľa, prípadne spoločnosti;
   (d) znečisťujúcej látky, prípadne odpadu;
   (e) každej zložky životného prostredia, do ktorej znečisťujúca látka uniká, a
   (f) podľa miesta určenia prenosu a prípadne miesta zneškodnenia alebo využitia odpadu, ako je špecifikované v článku 7 ods. 5.
2. Každá zmluvná strana taktiež zabezpečí, aby bolo možné vyhľadávať a identifikovať údaje podľa plošných zdrojov, ktoré boli do registra zaradené.
3. Každá zmluvná strana vytvorí svoj register so zreteľom na možnosť jeho budúceho rozširovania a zabezpečí, aby boli verejne prístupné prinajmenšom údaje ohlásené za desať predchádzajúcich ohlasovacích rokov.
4. Register bude navrhnutý tak, aby bol umožnený čo najjednoduchší prístup verejnosti elektronickými prostriedkami, ako je internet. Forma registra bude umožňovať, aby za

normálnych podmienok boli informácie v registri nepretržite a elektronickými prostriedkami okamžite dostupné.

5. Každá zmluvná strana by mala zabezpečiť vo svojom registri prepojenia na svoje existujúce relevantné, verejne dostupné databázy súvisiace s ochranou životného prostredia.

6. Každá zmluvná strana zabezpečí vo svojom registri prepojenia na registre únikov a prenosov znečisťujúcich látok iných zmluvných strán protokolu a pokiaľ možno na registre iných krajín.

Článok 6

Rozsah registra

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej register obsahoval informácie o:
(a) únikoch znečisťujúcich látok, ktoré musia byť ohlásené podľa článku 7 ods. 2;
(b) prenosoch mimo zariadenia, ktoré musia byť ohlásené podľa článku 7 ods. 2, a
(c) únikoch znečisťujúcich látok z plošných zdrojov, ktoré musia byť ohlásené podľa článku 7 ods. 4.

2. Po vyhodnotení skúseností získaných pri vývoji národných registrov únikov a prenosov znečisťujúcich látok a vykonávaní tohto protokolu, vezmúc do úvahy relevantné medzinárodné procesy, preskúma stretnutie zmluvných strán požiadavky na ohlasovanie podľa tohto protokolu a posúdi nasledujúce otázky jeho ďalšieho rozvoja:
(a) revíziu činností uvedených v prílohe I;
(b) revíziu znečisťujúcich látok uvedených v prílohe II;
(c) revíziu prahových hodnôt pre ohlasovanie v prílohách I a II a
(d) zaradenie iných relevantných aspektov, ako sú informácie o prenosoch v rámci lokality, skladovanie, špecifikácia požiadaviek na ohlasovanie pre plošné zdroje alebo vypracovanie kritérií pre zaradenie znečisťujúcich látok na základe tohto protokolu.

Článok 7

Požiadavky na ohlasovanie

1. Každá zmluvná strana buď:
(a) uloží vlastníkovi alebo prevádzkovateľovi každého jednotlivého zariadenia v jej jurisdikcii, ktorý vykonáva jednu alebo viac činností uvedených v prílohe I nad príslušnou prahovou hodnotou podľa prílohy I stĺpca 1 a ktorý:

   (i) vypúšťa akúkoľvek znečisťujúcu látku uvedenú v prílohe II v množstve presahujúcom príslušné prahové hodnoty uvedené v prílohe II stĺpci 1;

   (ii) prenáša mimo lokality akúkoľvek znečisťujúcu látku uvedenú v prílohe II v množstve presahujúcom príslušnú prahovú hodnotu uvedenú v prílohe II stĺpci 2, pokiaľ zmluvná strana zvolila variant ohlasovania prenosov založený na jednotlivých znečisťujúcich látkach podľa ustanovení odseku 5 písm. d);

   (iii) prenáša mimo lokality nebezpečný odpad v množstve presahujúcom 2 tony za rok alebo iný odpad v množstve presahujúcom 2 000 ton za rok, pokiaľ zmluvná strana zvolila variant ohlasovania prenosov založený na jednotlivých odpadoch podľa ustanovení odseku 5 písm. d); alebo

   (iv) prenáša mimo lokality akúkoľvek znečisťujúcu látku uvedenú v prílohe II v odpadových vodách určených na čistenie v množstve presahujúcom príslušnú prahovú hodnotu špecifikovanú v prílohe II stĺpci 1b; aby splnil povinnosť, ktorú vlastníkovi alebo prevádzkovateľovi ukladá odsek 2; alebo

(b) uloží vlastníkovi alebo prevádzkovateľovi každého jednotlivého zariadenia v jej jurisdikcii, ktorý vykonáva jednu alebo viac činností uvedených v prílohe I na prahovej úrovni pre počet zamestnancov špecifikovanej v prílohe I stĺpci 2 alebo nad touto úrovňou a ktorý vyrába, spracováva alebo používa akúkoľvek znečisťujúcu látku uvedenú v prílohe II v množstve presahujúcom príslušnú prahovú hodnotu špecifikovanú v prílohe II stĺpci 3, aby splnil povinnosť, ktorú vlastníkovi alebo prevádzkovateľovi ukladá odsek 2.

2. Každá zmluvná strana uloží vlastníkovi alebo prevádzkovateľovi zariadenia uvedeného v odseku 1, aby predložil informácie uvedené v ustanoveniach odsekov 5 a 6 v súlade s požiadavkami uvedenými v daných ustanoveniach pre znečisťujúce látky a odpady, pri ktorých došlo k prekročeniu prahových hodnôt.

3. Na splnenie cieľa tohto protokolu môže zmluvná strana so zreteľom na konkrétnu znečisťujúcu látku rozhodnúť, že uplatní buď prahovú hodnotu pre únik, alebo prahovú hodnotu pre výrobu, spracovanie alebo využitie, pokiaľ sa tým rozšíria relevantné informácie o únikoch alebo prenosoch, ktoré sú k dispozícii v jej registri.
4. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej príslušný orgán zhromažďoval informácie o únikoch znečisťujúcich látok z plošných zdrojoch špecifikovaných v odsekoch 7 a 8 s cieľom ich zaradenia do registra, alebo tým poverí jeden alebo viac orgánov verejnej moci alebo príslušných organizácií.
5. Každá zmluvná strana uloží vlastníkom alebo prevádzkovateľom zariadení, ktorí majú ohlasovaciu povinnosť podľa odseku 2, aby zhromažďovali a predkladali príslušnému orgánu nasledujúce informácie špecificky pre jednotlivé zariadenia:
(a) meno, presnú adresu, geografickú polohu a činnosť alebo činnosti ohlasujúceho zariadenia a meno vlastníka alebo prevádzkovateľa, prípadne názov spoločnosti;
(b) názov a číselné označenie každej znečisťujúcej látky, ktorú treba nahlásiť podľa odseku 2;
(c) množstvo každej znečisťujúcej látky, ktorú treba nahlásiť podľa odseku 2, ktoré uniklo zo zariadenia do životného prostredia v danom ohlasovacom roku ako v agregovanej forme, tak aj s rozlíšením, či išlo o únik do ovzdušia, do vody alebo do pôdy vrátane podzemnej injektáže;
(d) buď:
množstvo každej znečisťujúcej látky, ktorú treba nahlásiť podľa odseku 2 a ktorá je prenášaná mimo lokality v danom ohlasovacom roku, s rozlíšením medzi množstvom prenášaným s cieľom zneškodnenia a

(i)
množstvom prenášaným na využitie, a názov a adresu zariadenia prijímajúceho prenášanú látku, alebo

(ii)
množstvom odpadu, ktoré treba nahlásiť podľa odseku 2 a ktoré je prenášané mimo lokality v danom ohlasovacom roku, s rozlíšením medzi nebezpečným odpadom a ostatným odpadom, s cieľom využitia alebo zneškodnenia, a to uvedením buď „R“ (využitie), alebo „D“ (zneškodnenie), či je odpad určený na zneškodnenie alebo využitie podľa prílohy III a, v prípade cezhraničného pohybu nebezpečného odpadu, s uvedením mena a adresy subjektu vykonávajúceho využitie alebo zneškodnenie odpadu a skutočného miesta zneškodnenia alebo využitia, kam sa prenos uskutočňuje;
(e) množstvo každej znečisťujúcej látky v odpadových vodách, ktoré treba nahlásiť podľa odseku 2 a ktoré je prenášané mimo lokality v danom ohlasovacom roku, a
(f) typ metodiky používanej na odvodenie informácií uvedených v písmenách c) až e) podľa článku 9 ods. 2 s uvedením, či ide o informácie získané meraním, výpočtom alebo odhadom.
6. Informácie uvedené v odseku 5 písm. c) až e) zahŕňajú informácie o únikoch a prenosoch vyplývajúcich z rutinných činností a z mimoriadnych udalostí.
7. Každá zmluvná strana bude vo svojom registri prezentovať v primeranom priestorovom rozlíšení informácie o únikoch znečisťujúcich látok z plošných zdrojov, ak táto zmluvná strana zistí, že tieto údaje sú zhromažďované príslušnými orgánmi a je prakticky možné zaradiť ich do registra. Pokiaľ zmluvná strana zistí, že takéto údaje neexistujú, prijme opatrenia na začatie ohlasovania únikov príslušných znečisťujúcich látok z jedného alebo viacerých plošných zdrojov v súlade so svojimi národnými prioritami.
8. Informácie uvedené v odseku 7 zahŕňajú informácie o type metodiky použitej na odvodenie informácií.

Článok 8

Cyklus ohlasovania

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby informácie, ktoré majú byť zaradené do jej registra, boli dostupné verejnosti, skompilované a prezentované v registri podľa kalendárnych rokov. Ohlasovacím rokom je kalendárny rok, na ktorý sa informácie vzťahujú. Pre každú zmluvnú stranu je prvým ohlasovacím rokom kalendárny rok nasledujúci po nadobudnutí účinnosti tohto protokolu pre danú zmluvnú stranu. Ohlasovanie požadované podľa článku 7 sa bude

vykonávať raz za rok. Druhým ohlasovacím rokom však môže byť druhý kalendárny rok nasledujúci po prvom kalendárnom roku.

2. Každá zmluvná strana, ktorá nie je regionálnou organizáciou pre hospodársku integráciu, zabezpečí, aby informácie boli zaradené do jej registra do pätnástich mesiacov po skončení každého ohlasovacieho roka. Avšak informácie za prvý ohlasovací rok budú zaradené do jej registra do dvoch rokov od konca tohto ohlasovacieho roka.
3. Každá zmluvná strana, ktorá je regionálnou organizáciou pre hospodársku integráciu, zabezpečí, aby informácie za určitý ohlasovací rok boli zaradené do jej registra šesť mesiacov po tom, ako vznikne táto povinnosť pre zmluvné strany, ktoré nie sú regionálnymi organizáciami pre hospodársku integráciu.

Článok 9

Zhromažďovanie údajov a vedenie evidencie

1. Každá zmluvná strana uloží vlastníkom alebo prevádzkovateľom zariadení, ktoré podliehajú požiadavkám na ohlasovanie podľa článku 7, aby v súlade s ďalej uvedeným odsekom 2 a v primeranej frekvencii zhromažďovali údaje potrebné na určenie únikov zo zariadení a prenosov mimo lokality, ktoré podliehajú ohláseniu podľa článku 7, a aby viedli pre potreby príslušných orgánov evidenciu údajov, z ktorých boli ohlasované informácie odvodené, a to počas piatich rokov, počínajúc koncom daného ohlasovacieho roka. Táto evidencia musí obsahovať aj opis metodiky použitej pri zhromažďovaní údajov.
2. Každá zmluvná strana uloží vlastníkom alebo prevádzkovateľom zariadení, ktoré podliehajú ohlasovaniu podľa článku 7, aby používali najlepšie dostupné informácie vrátane prípadných údajov z monitorovaní, emisných faktorov, rovníc hmotnostnej bilancie, nepriameho monitorovania alebo iných výpočtov, inžinierskych posudkov a iných metód. V prípade vhodnosti by sa tak malo vykonať v súlade s medzinárodne schválenými metodikami.

Článok 10

Hodnotenie kvality

1. Každá zmluvná strana uloží vlastníkom alebo prevádzkovateľom zariadení, ktoré podliehajú požiadavkám na ohlasovanie podľa článku 7 ods. 1, aby zabezpečili kvalitu informácií, ktoré ohlasujú.
2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby údaje obsiahnuté v jej registri podliehali hodnoteniu kvality zo strany príslušného orgánu, najmä s ohľadom na ich úplnosť, konzistentnosť a vierohodnosť, s prihliadnutím k akýmkoľvek smerniciam vypracovaným zasadnutím zmluvných strán.

Článok 11

Prístup verejnosti k informáciám

1. Každá zmluvná strana zabezpečí v súlade s ustanoveniami tohto protokolu prístup verejnosti k informáciám obsiahnutým v jej registri únikov a prenosov znečisťujúcich látok bez toho, aby bolo pritom potrebné uviesť konkrétny záujem o tieto informácie, a to hlavne tak, že zabezpečí, aby jej register umožňoval priamy elektronický prístup prostredníctvom verejných telekomunikačných sietí.
2. Ak nie sú informácie obsiahnuté v jej registri ľahko verejne dostupné priamymi elektronickými prostriedkami, každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej príslušný orgán na vyžiadanie poskytol dané informácie akýmkoľvek iným účinným spôsobom, a to čo najskôr, najneskôr však do jedného mesiaca po predložení žiadosti.
3. S výhradou uvedenou v odseku 4 každá zmluvná strana zabezpečí, aby prístup k informáciám obsiahnutým v jej registri bol bezplatný.
4. Každá zmluvná strana môže svojmu príslušnému orgánu povoliť, aby si účtoval poplatky za reprodukciu a zaslanie konkrétnych informácií uvedených v odseku 2; tento poplatok však nemôže prekročiť primeranú výšku.
5. Ak nie sú informácie obsiahnuté v jej registri ľahko verejne dostupné priamymi elektronickými prostriedkami, každá zmluvná strana zabezpečí elektronický prístup k svojmu registru na

verejne dostupných miestach, napríklad vo verejných knižniciach, v kanceláriách miestnych úradov alebo na iných vhodných miestach.

Článok 12

Utajenie

1. Každá zmluvná strana môže príslušnému orgánu povoliť, aby utajil informácie obsiahnuté v registri, pokiaľ by zverejnenie týchto informácií negatívne ovplyvnilo:
(a) medzinárodné vzťahy, národnú obranu alebo verejnú bezpečnosť;
(b) výkon spravodlivosti, možnosť spravodlivého procesu pre určitú osobu alebo schopnosť verejného orgánu viesť vyšetrovanie trestnej alebo disciplinárnej povahy;
(c) dôvernosť obchodných alebo priemyselných informácií, pokiaľ je táto dôvernosť chránená zákonom s cieľom ochrany legitímneho hospodárskeho záujmu;
(d) právo k duševnému vlastníctvu; alebo
(e) dôvernosť osobných údajov a/alebo zložiek týkajúcich sa fyzickej osoby, pokiaľ daná osoba nedala súhlas so zverejnením informácií, ak túto dôvernosť upravujú vnútroštátne právne predpisy.
Vyššie uvedené dôvody utajenia sa budú interpretovať reštriktívne s ohľadom na verejný záujem, ktorý sa sleduje zverejnením informácií, a na to, či sa dané informácie týkajú únikov do životného prostredia.
2. V rámci ustanovenia odseku 1 písm. c) je potrebné v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi zverejniť akékoľvek informácie o únikoch, ktoré sú relevantné pre ochranu životného prostredia.
3. Pokiaľ sú informácie utajené v súlade s ustanovením odseku 1, uvedie sa v registri druh neprístupných informácií, napríklad uvedením druhovej chemickej informácie, pokiaľ je to možné, a dôvod, pre ktorý boli informácie neprístupné.

Článok 13

Účasť verejnosti na vývoji národných registrov únikov a prenosov znečisťujúcich látok

1. Každá zmluvná strana poskytne verejnosti primerané možnosti zúčastniť sa na vývoji svojho národného registra únikov a prenosov znečisťujúcich látok v rámci svojich vnútroštátnych predpisov.
2. Na účely odseku 1 každá zmluvná strana zabezpečí možnosť slobodného verejného prístupu k informáciám o navrhovaných opatreniach týkajúcich sa rozvoja jej národného registra únikov a prenosov znečisťujúcich látok a možnosť predložiť akékoľvek pripomienky, informácie, analýzy alebo stanoviská, ktoré sú relevantné pre rozhodovací proces, a daný orgán k týmto vyjadreniam verejnosti primerane prihliadne.
3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby pri prijatí rozhodnutia o vytvorení alebo podstatnej zmene jej registra boli včas zverejnené informácie o príslušnom rozhodnutí a aspektoch, z ktorých sa vychádzalo.

Článok 14

Prístup k spravodlivosti

1. Každá zmluvná strana v rámci svojej národnej legislatívy zabezpečí, aby akákoľvek osoba, ktorá je toho názoru, že jej žiadosť o informácie podľa článku 11 ods. 2 bola ignorovaná, neprávom úplne alebo čiastočne odmietnutá, nedostatočne zodpovedaná alebo inak riešená v rozpore s ustanoveniami daného odseku, mala možnosť preskúmania pred súdom alebo iným nezávislým a nestranným orgánom ustanoveným zo zákona.
2. Požiadavkami odseku 1 nie sú dotknuté práva a povinnosti zmluvných strán na základe existujúcich zmlúv platných medzi nimi s ohľadom na predmet tohto článku.

Článok 15

Budovanie kapacít

1. Každá zmluvná strana bude podporovať vedomie verejnosti o svojom registri únikov a prenosov znečisťujúcich látok a zabezpečí, aby bola poskytovaná pomoc a návod na prístup k jej registru a na pochopenie a využitie informácií v ňom obsiahnutých.

2. Každá zmluvná strana by mala zabezpečiť vybudovanie dostatočných kapacít pre zodpovedné úrady a orgány a poskytnutie usmernenia pre tieto orgány s cieľom pomôcť im pri plnení ich povinností podľa tohto protokolu.

Článok 16

Medzinárodná spolupráca

1. Zmluvné strany budú navzájom spolupracovať a pomáhať si podľa potreby:
(a) pri medzinárodných akciách na podporu cieľov tohto protokolu;
(b) na základe vzájomnej dohody medzi dotknutými zmluvnými stranami pri vykonávaní národných systémov podľa tohto protokolu;
(c) pri podávaní informácií podľa tohto protokolu o únikoch a prenosoch v pohraničných oblastiach; a
(d) pri podávaní informácií podľa tohto protokolu o prenosoch medzi zmluvnými stranami.
2. Zmluvné strany podporujú vzájomnú spoluprácu a prípadne spoluprácu s relevantnými medzinárodnými organizáciami na podporu:
(a) vedomia verejnosti na medzinárodnej úrovni;
(b) transferu technológií; a
(c) poskytovania technickej pomoci zmluvným stranám, ktoré sú rozvojovými krajinami, a zmluvným stranám s tranzitívnou ekonomikou v otázkach súvisiacich s týmto protokolom.

Článok 17

Stretnutie zmluvných strán

1. Týmto sa ustanovuje stretnutie zmluvných strán. Jeho prvé zasadnutie bude zvolané najneskôr dva roky po nadobudnutí účinnosti tohto protokolu. Riadne zasadnutia stretnutia zmluvných strán sa potom konajú následne alebo paralelne s riadnymi stretnutiami zmluvných strán dohovoru, pokiaľ zmluvné strany tohto protokolu nerozhodnú inak. Mimoriadne zasadnutie stretnutia zmluvných strán sa bude konať, pokiaľ o tom rozhodnú zmluvné strany, v priebehu riadneho zasadnutia alebo na písomnú žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany, pokiaľ do šiestich mesiacov potom, čo ju výkonný tajomník Európskej hospodárskej komisie oznámi všetkým zmluvným stranám, podporí túto žiadosť aspoň jedna tretina týchto zmluvných strán.
2. Stretnutie zmluvných strán bude neustále dozerať na vykonávanie a rozvoj tohto protokolu na základe pravidelných správ zmluvných strán a s týmto cieľom bude:
(a) vyhodnocovať rozvoj registrov únikov a prenosov znečisťujúcich látok a podporovať ich priebežné posilňovanie a zbližovanie;
(b) vytvárať usmernenia uľahčujúce podávanie správ zmluvnými stranami stretnutiu zmluvných strán s prihliadnutím na potrebu zamedziť duplicite aktivít v tomto ohľade;
(c) vytvárať program práce;
(d) zvažovať a prípadne prijímať opatrenia na posilnenie medzinárodnej spolupráce v súlade s ustanoveniami článku 16;
(e) ustanovovať podporné orgány, ak to bude považovať za potrebné;
(f) zvažovať a prijímať návrhy na zmeny tohto protokolu a jeho príloh, ak sú považované za potrebné na účely tohto protokolu v súlade s ustanoveniami článku 20;
(g) na svojom prvom zasadnutí prerokuje a formou konsenzu prijme rokovací poriadok zasadnutí a podporných orgánov s prihliadnutím na akýkoľvek rokovací poriadok prijatý stretnutím zmluvných strán dohovoru;
(h) zvažovať uzavretie finančných dohôd formou konsenzu a vytvorenie mechanizmov technickej pomoci s cieľom vykonávania tohto protokolu;
(i) požadovať prípadné služby iných relevantných medzinárodných orgánov pri plnení cieľov tohto protokolu; a
(j) zvažovať a uskutočňovať akékoľvek ďalšie kroky potrebné na splnenie cieľov tohto protokolu, ako je vydanie usmernení a odporúčaní, ktoré podporia jeho vykonávanie.
3. Stretnutie zmluvných strán bude uľahčovať výmenu informácií o skúsenostiach získaných pri ohlasovaní prenosov s využitím prístupov založených na špecifických znečisťujúcich látkach a na špecifických odpadoch a vyhodnotí tieto skúsenosti s cieľom preskúmania možnosti zblíženia týchto dvoch prístupov, berúc do úvahy verejný záujem o informácie v súlade s článkom 1 a celkovú efektívnosť národných registrov únikov a prenosov znečisťujúcich látok.

4. Organizácia Spojených národov, jej špecializované agentúry a Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu, ako aj ktorýkoľvek štát alebo regionálna organizácia pre hospodársku integráciu, ktoré sú oprávnené podpísať tento protokol podľa článku 24, avšak nie sú zmluvnou stranou tohto protokolu, a akákoľvek medzinárodná organizácia kvalifikovaná v oblastiach, na ktoré sa tento protokol vzťahuje, sú oprávnené zúčastniť sa stretnutia zmluvných strán ako pozorovatelia. Ich prijatie a účasť podlieha rokovaciemu poriadku stretnutia zmluvných strán.
5. Akákoľvek mimovládna organizácia kvalifikovaná v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje tento protokol, ktorá oznámila výkonnému tajomníkovi Európskej hospodárskej komisie, že si želá byť zastúpená na stretnutí zmluvných strán, bude oprávnená zúčastniť sa na stretnutí ako pozorovateľ, pokiaľ proti tomu nevznesie námietky aspoň jedna tretina zmluvných strán prítomných na danom stretnutí. Ich prijatie a účasť podlieha rokovaciemu poriadku prijatému stretnutím zmluvných strán.

Článok 18

Hlasovacie právo

1. S výnimkou ustanovení odseku 2 má každá zmluvná strana tohto protokolu jeden hlas.
2. Regionálne organizácie pre hospodársku integráciu vykonávajú svoje hlasovacie právo v otázkach svojej pôsobnosti s počtom hlasov zodpovedajúcim počtu ich členských štátov, ktoré sú zmluvnými stranami. Tieto organizácie nevykonávajú svoje hlasovacie právo, pokiaľ toto právo vykonávajú ich členské štáty a naopak.

Článok 19

Prílohy

Prílohy k tomuto protokolu tvoria jeho integrálnu súčasť a pokiaľ nie je výslovne uvedené inak, odkaz na tento protokol predstavuje súčasne odkaz na ktorúkoľvek jeho prílohu.

Článok 20

Dodatky

1. Ktorákoľvek zmluvná strana môže navrhnúť dodatok k tomuto protokolu.
2. Návrhy dodatkov k tomuto protokolu prerokuje zasadnutie stretnutia zmluvných strán.
3. Akýkoľvek návrh dodatku k tomuto protokolu sa predloží písomne sekretariátu, ktorý ho oznámi aspoň šesť mesiacov pred zasadnutím, na ktorom má byť prijatý, všetkým zmluvným stranám, ostatným štátom a regionálnym organizáciám pre hospodársku integráciu, ktoré poskytli súhlas s tým, aby boli viazané týmto protokolom a pre ktoré doposiaľ nenadobudol účinnosť, a signatárom.
4. Zmluvné strany vynaložia maximálne úsilie na dosiahnutie dohody o akomkoľvek navrhovanom dodatku k tomuto protokolu formou konsenzu. Pokiaľ boli vyčerpané všetky snahy na dosiahnutie konsenzu a dohoda nebola dosiahnutá, dodatok sa prijme ako posledná možnosť trojštvrtinovou väčšinou zmluvných strán prítomných a hlasujúcich na zasadnutí.
5. Na účely tohto článku sa pod pojmom „zmluvné strany prítomné a hlasujúce“ rozumejú zmluvné strany, ktoré sú prítomné a odovzdajú hlas za alebo proti.
6. Akýkoľvek dodatok k tomuto protokolu, ktorý sa prijme v súlade s odsekom 4, oznámi sekretariát depozitárovi, ktorý ho zašle všetkým zmluvným stranám, ostatným štátom a regionálnym organizáciám pre hospodársku integráciu, ktoré poskytli súhlas, aby boli viazané týmto protokolom a pre ktoré doposiaľ nenadobudol účinnosť, a signatárom.
7. Dodatok k protokolu, s výnimkou dodatku k prílohe, nadobudne účinnosť pre zmluvné strany, ktoré ho ratifikovali, prijali alebo schválili, deväťdesiaty deň po dni, keď depozitár dostane listinu o ratifikácii, prijatí alebo schválení od aspoň troch štvrtín zmluvných strán, ktoré boli zmluvnými stranami v čase jeho prijatia. Potom nadobudne účinnosť pre ktorúkoľvek inú zmluvnú stranu deväťdesiaty deň po dni, keď daná zmluvná strana uloží svoju listinu o ratifikácii, prijatí alebo schválení dodatku.
8. V prípade dodatku k prílohe zmluvná strana, ktorá túto zmenu neprijme, oznámi túto skutočnosť písomne depozitárovi do dvanástich mesiacov odo dňa oznámenia depozitárom.

Depozitár bezodkladne informuje všetky zmluvné strany o prijatí akéhokoľvek takého oznámenia. Zmluvná strana môže kedykoľvek odvolať predchádzajúce oznámenie o neprijatí. Dodatok k prílohe potom nadobudne pre danú zmluvnú stranu účinnosť.

9. Po uplynutí dvanástich mesiacov odo dňa oznámenia depozitárom podľa odseku 6 nadobudne dodatok k prílohe účinnosť pre zmluvné strany, ktoré nepredložili depozitárovi oznámenie v súlade s odsekom 8, pokiaľ do toho okamihu nepredloží takéto oznámenie jedna tretina zmluvných strán, ktoré boli zmluvnými stranami v okamihu prijatia dodatku.
10. Ak dodatok k prílohe priamo súvisí s dodatkom k tomuto protokolu, nenadobudne účinnosť, kým nenadobudne účinnosť dodatok k tomuto protokolu.

Článok 21

Sekretariát

Výkonný tajomník Európskej hospodárskej komisie bude vykonávať nasledujúce funkcie sekretariátu pre tento protokol:
(a) príprava a podporné služby pre zasadnutia stretnutia zmluvných strán;
(b) odovzdávanie správ a iných informácií získaných v súlade s ustanoveniami tohto protokolu;
(c) podávanie správ o činnosti sekretariátu stretnutiu zmluvných strán a
(d) iné funkcie určené stretnutím zmluvných strán na základe dostupných zdrojov.

Článok 22

Hodnotenie súladu

Na svojom prvom zasadnutí ustanoví stretnutie zmluvných strán formou konsenzu spoločné postupy a inštitucionálne systémy mimosúdneho, nesporného a konzultatívneho charakteru na hodnotenie a presadzovanie súladu s ustanoveniami tohto protokolu a riešenie prípadného porušovania týchto ustanovení. Pri stanovení týchto postupov a systémov zváži stretnutie zmluvných strán, okrem iného, či sa má umožniť prijímanie informácií od verejnosti ohľadom záležitostí súvisiacich s týmto protokolom.

Článok 23

Urovnávanie sporov

1. Ak vznikne spor medzi dvoma alebo viacerými zmluvnými stranami, týkajúci sa výkladu alebo uplatňovania tohto protokolu, tieto zmluvné strany sa budú usilovať dosiahnuť urovnanie sporu rokovaním alebo iným zmierlivým spôsobom riešenia sporov prijateľným pre zmluvné strany daného sporu.
2. Pri podpise, ratifikácii, prijatí alebo schválení tohto protokolu alebo pri pristúpení k tomuto protokolu, alebo kedykoľvek potom môže štát písomne vyhlásiť depozitárovi, že pri riešení sporov nevyriešených v súlade s odsekom 1 prijíma jeden alebo obidva nasledujúce spôsoby urovnávania sporov ako povinné vo vzťahu k akejkoľvek zmluvnej strane, ktorá prijme rovnaký záväzok:
   (a) predloženie sporu Medzinárodnému súdnemu dvoru;
   (b) arbitráž v súlade s postupom uvedeným v prílohe IV.
   Regionálne organizácie pre hospodársku integráciu môžu predložiť vyhlásenie s obdobným účinkom vo vzťahu k arbitráži v súlade s postupmi uvedenými v písmene b).
3. Ak strany sporu prijali obidva spôsoby riešenia sporov uvedené v odseku 2, možno spor predložiť len Medzinárodnému súdnemu dvoru, pokiaľ sa strany sporu nedohodnú ináč.

Článok 24

Podpis

Tento protokol bude otvorený na podpis v Kyjeve (Ukrajina) 21. – 23. mája 2003 pri príležitosti piatej Ministerskej konferencie „Životné prostredie pre Európu“ a potom v sídle Organizácie Spojených národov v New Yorku do 31. decembra 2003 pre všetky štáty, ktoré sú členmi Organizácie Spojených národov, a regionálne organizácie pre hospodársku integráciu pozostávajúce zo zvrchovaných členských štátov Organizácie Spojených národov, na ktoré ich

členské štáty preniesli právomoci v otázkach, na ktoré sa vzťahuje tento protokol vrátane právomoci uzatvárať zmluvy vo vzťahu k týmto otázkam.

Článok 25
Depozitár

Generálny tajomník Organizácie Spojených národov bude pôsobiť ako depozitár tohto protokolu.

Článok 26
Ratifikácia, prijatie, schválenie a pristúpenie

1. Tento protokol podlieha ratifikácii, prijatiu alebo schváleniu signatárskymi štátmi a regionálnymi organizáciami pre hospodársku integráciu uvedenými v článku 24.
2. Tento protokol bude otvorený na pristúpenie od 1. januára 2004 pre štáty a regionálne organizácie pre hospodársku integráciu uvedené v článku 24.
3. Akákoľvek regionálna organizácia pre hospodársku integráciu uvedená v článku 24, ktorá sa stane zmluvnou stranou bez toho, aby ktorýkoľvek jej členský štát bol zmluvnou stranou, bude viazaná všetkými záväzkami vyplývajúcimi z tohto protokolu. Ak je jeden alebo viac členských štátov takej organizácie zmluvnou stranou, organizácia a jej členské štáty rozhodnú o svojej zodpovednosti za plnenie záväzkov vyplývajúcich z tohto protokolu. V takom prípade daná organizácia a členské štáty nemôžu vykonávať práva podľa tohto protokolu súbežne.
4. Vo svojich listinách o ratifikácii, prijatí, schválení alebo pristúpení uvedie regionálna organizácia pre hospodársku integráciu uvedená v článku 24 vyhlásenie o rozsahu svojich kompetencií vo vzťahu k otázkam upraveným týmto protokolom. Tieto organizácie budú tiež informovať depozitára o akýchkoľvek podstatných zmenách v rozsahu svojej pôsobnosti.

Článok 27
Nadobudnutie platnosti

1. Tento protokol nadobudne platnosť deväťdesiaty deň po dni uloženia šestnástej listiny o ratifikácii, prijatí alebo pristúpení.
2. Na účely odseku 1 akákoľvek listina uložená regionálnou organizáciou pre hospodársku integráciu sa nebude počítať navyše k listinám uloženým členskými štátmi takej organizácie.
3. Pre každý štát alebo regionálnu organizáciu pre hospodársku integráciu, ktoré ratifikujú, prijmú alebo schvália tento protokol, alebo k nemu pristúpia po uložení šestnástej listiny o ratifikácii, prijatí, schválení alebo pristúpení, nadobudne protokol účinnosť deväťdesiaty deň po dni uloženia listiny o ratifikácii, prijatí, schválení alebo pristúpení daným štátom alebo organizáciou.

Článok 28
Výhrady

K tomuto protokolu nemožno vzniesť žiadne výhrady.

Článok 29
Odstúpenie

Kedykoľvek po uplynutí troch rokov od nadobudnutia platnosti tohto protokolu vo vzťahu k určitej zmluvnej strane môže táto zmluvná strana odstúpiť od protokolu odovzdaním písomného oznámenia depozitárovi. Akékoľvek takéto odstúpenie nadobudne účinnosť deväťdesiaty deň po dni prijatia výpovede depozitárom.

Článok 30
Autentické texty

Originál tohto protokolu, ktorého anglické, ruské a francúzske znenie sú rovnako platné, sa uloží u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.

NA DÔKAZ TOHO podpísaní riadne oprávnení zástupcovia podpísali tento protokol.

V Kyjeve dvadsiateho prvého mája roku dvetisíc tri.

Príloha I
ČINNOSTI

Č.	**Činnosť**	**Prahová hodnota pre kapacitu (stĺpec 1)**	**Prahová hodnota pre zamestnancov (stĺpec 2)**
1.	**Sektor energetiky**		
(a)	Rafinérie ropy a zemného plynu	*	10 zamestnancov
(b)	Zariadenia na splyňovanie a skvapalňovanie	*	
(c)	Tepelné elektrárne a ďalšie spaľovacie zariadenia	s tepelným vstupom 50 megawattov (MW)	
(d)	Koksárenské pece	*	
(e)	Rotačné mlyny na uhlie	s kapacitou 1 tony za hodinu	
(f)	Zariadenia na výrobu uhoľných produktov a pevného bezdymového paliva	*	
2.	**Výroba a spracovanie kovov**		

(a)	Zariadenia na praženie alebo spekanie kovovej rudy (vrátane sulfidických rúd)	*	10 zamestnancov
(b)	Zariadenia na výrobu surového železa alebo ocele (primárna alebo sekundárna tavba) vrátane kontinuálneho odlievania	s kapacitou 2,5 tony za hodinu	
(c)	Zariadenia na spracovanie železných kovov		
	(i) Zariadenia na valcovanie za tepla	s kapacitou 20 ton surovej ocele za hodinu	
	(ii) Kováčske prevádzky s bucharmi	s energiou 50 kJ na jeden buchar, pokiaľ príkon tepelnej energie presahuje 20 MW	
	(iii) Aplikácia ochranných natavených kovových náterov	so vstupom 2 ton surovej ocele za hodinu	
(d)	Zlievarne železných kovov	s výrobnou kapacitou 20 ton za deň	
(e)	Zariadenia:	*	
	(i) na výrobu neželezných surových kovov z rudy, koncentrátov alebo druhotných surovín metalurgickými, chemickými nebo elektrolytickými procesmi	*	
	(ii) na tavbu vrátane zlievania neželezných kovov a prepracovania (rafináciu, zlievanie, odlievanie atď.)	s kapacitou tavby 4 ton za deň pre olovo a kadmium alebo 20 ton za deň pre všetky ďalšie kovy	
(f)	Zariadenia na povrchovú úpravu kovov a plastických materiálov používajúce elektrolytické alebo chemické procesy	pokiaľ objem vaní dosahuje 30 m^3	
3.	**Priemysel spracovania nerastov**		

(a)	Podpovrchová ťažba a súvisiace činnosti	*	10 zamestnancov
(b)	Povrchová ťažba	pokiaľ rozsah oblasti ťažby dosahuje 25 ha	
(c)	Zariadenia na výrobu:		
	(i) cementového slinku v rotačných peciach	s výrobnou kapacitou 500 ton za deň	
	(ii) vápna v rotačných peciach	s výrobnou kapacitou presahujúcou 50 ton za deň	
	(iii) cementového slinku alebo vápna v iných peciach	s výrobnou kapacitou 50 ton za deň	
(d)	Zariadenia na výrobu azbestu a na výrobu výrobkov obsahujúcich azbest	*	
(e)	Zariadenia na výrobu skla vrátane sklených vlákien	s kapacitou tavby 20 ton za deň	
(f)	Zariadenia na tavbu minerálnych látok vrátane výroby minerálnych vlákien	s kapacitou tavby 20 ton za deň	
(g)	Zariadenia na výrobu keramických výrobkov vypaľovaním, predovšetkým strešných škridiel, tehál, žiaruvzdorných tehál, dlaždíc, kameniny a porcelánu	s výrobnou kapacitou 75 ton za deň alebo kapacitou pece 4 m^3 a hustotou zavážania pecí 300 kg/m3	
4.	**Chemický priemysel**		

(a)	Chemické zariadenia na výrobu základných organických chemikálií v priemyselnom meradle, napríklad: (i) jednoduché uhľovodíky (lineárne alebo cyklické, nasýtené alebo nenasýtené, alifatické alebo aromatické) (ii) uhľovodíky obsahujúci kyslík, ako sú napríklad alkoholy, aldehydy, ketóny, karboxylové kyseliny, estery, acetáty, étery, peroxidy, epoxidové živice (iii) uhľovodíky obsahujúce síru (iv) dusíkaté uhľovodíky, ako sú napríklad amíny, amidy, dusíkaté zlúčeniny, nitrozlúčeniny alebo zlúčeniny obsahujúce skupinu dusičnanovú, nitrilovú, kyanidovú či izokyanidovú (v) uhľovodíky obsahujúce fosfor (vi) uhľovodíky obsahujúce halogény (vii) organokovové zlúčeniny (viii) základné plastové materiály (polyméry, syntetické vlákna a vlákna na celulózovom základe) (ix) syntetické kaučuky (x) farbivá a pigmenty (xi) povrchovo aktívne činitele	*	10 zamestnancov
(b)	Chemické zariadenia na výrobu základných anorganických chemikálií v priemyselnom meradle, napríklad: (i) plyny, ako je napríklad čpavok, chlór alebo chlorovodík, fluór alebo fluorovodík, oxidy uhlíka, zlúčeniny obsahujúci síru, oxidy dusíka, vodík, oxid siričitý, fosgén (ii) kyseliny, ako sú napríklad kyseliny chrómová, fluorovodíková, fosforečná, dusičná, chlorovodíková, sírová, ďalej oleum a kyseliny obsahujúce síru (iii) zásady, ako sú napríklad hydroxid amónny, draselný a sodný (iv) soli, ako sú napríklad chlorid amónny, chlorečnan draselný, uhličitan draselný, uhličitan sodný, peroxoboritan, dusičnan strieborný (v) nekovy, kovové oxidy alebo iné anorganické zlúčeniny, ako sú napríklad karbid vápnika, kremík, karbid kremíka	*	
(c)	Chemické zariadenia na výrobu fosforečných, dusíkatých a draselných hnojív (jednoduchých alebo kombinovaných hnojív) na priemyselnej úrovni	*	
(d)	Chemické zariadenia na výrobu základných výrobkov na ochranu rastlín a biocídov v priemyselnom meradle	*	
(e)	Zariadenia využívajúce chemické alebo biologické procesy na výrobu základných farmaceutických výrobkov	*	
(f)	Zariadenia na výrobu výbušnín a pyrotechnických výrobkov na priemyselnej úrovni	*	

5.	**Nakladanie s odpadmi a odpadovými vodami**		
(a)	Zariadenia na spaľovanie, pyrolýzu, využitie, chemické spracovanie alebo skládkovanie nebezpečných odpadov	so vstupom 10 ton za deň	10 zamestnancov
(b)	Zariadenia na spaľovanie komunálnych odpadov	s kapacitou 3 ton za hodinu	
(c)	Zariadenia na zneškodňovanie ostatných (nie nebezpečných) odpadov	s kapacitou 50 ton za deň	
(d)	Skládky (s výnimkou skládok inertných odpadov)	so vstupom 10 ton za deň alebo celkovou kapacitou 25 000 ton	
(e)	Zariadenia na zneškodňovanie alebo recyklovanie živočíšnych tiel alebo odpadov	s kapacitou spracovania 10 ton za deň	
(f)	Komunálne čistiarne odpadových vôd	s kapacitou 100 000 ekvivalentných obyvateľov	
(g)	Nezávisle prevádzkované priemyselné čistiarne odpadových vôd, ktoré slúžia pre jednu alebo viac činností uvedených v tejto prílohe	s kapacitou 10 000 m^3 za deň	
6.	**Výroba a spracovanie papiera a dreva**		
(a)	Priemyselné závody na výrobu buničiny z dreva alebo podobných vláknitých materiálov	*	10 zamestnancov
(b)	Priemyselné závody na výrobu papiera a lepenky a iných primárnych produktov z dreva (ako je drevotrieska, drevovláknité dosky a preglejka)	s výrobnou kapacitou 20 ton za deň	
(c)	Priemyselné závody na konzervovanie dreva a drevených produktov chemikáliami	s výrobnou kapacitou 50 m^3 za deň	
7.	**Zariadenia na intenzívny chov dobytka a vodných živočíchov**		
(a)	Zariadenia na intenzívny chov hydiny alebo ošípaných	(i) so 40 000 miestami pre hydinu	10 zamestnancov
		(ii) s 2 000 miestami pre ošípané (nad 30 kg)	
		(iii) so 750 miestami pre prasnice	
(b)	Intenzívny chov vodných živočíchov	1 000 ton rýb a mäkkýšov ročne	
8.	**Živočíšne a rastlinné produkty zo sektora potravín a nápojov**		

(a)	Bitúnky	s výrobnou kapacitou 50 ton tiel za deň	10 zamestnancov
(b)	Úprava a spracovanie zamerané na výrobu potravín a nápojov z:		
	(i) živočíšnych surovín (okrem mlieka)	s výrobnou kapacitou 75 ton konečných výrobkov za deň	
	(ii) rastlinných surovín	s výrobnou kapacitou 300 ton konečných výrobkov za deň (priemerná hodnota za štvrťrok)	
(c)	Úprava a spracovanie mlieka	so vstupnou kapacitou 200 ton mlieka za deň (priemerná hodnota za rok)	
9.	**Iné činnosti**		
(a)	Závody na predbežné spracovanie (procesy, ako je umývanie, bielenie, lúhovanie) alebo farbenie vlákien či textílií	s kapacitou spracovania 10 ton za deň	10 zamestnancov
(b)	Kožiarstva	s kapacitou spracovania 12 ton konečných výrobkov za deň	
(c)	Zariadenia na povrchové úpravy látok, vecí alebo výrobkov, používajúce organické rozpúšťadlá, predovšetkým na nanášanie ochranných náterov, tlač, lakovanie, odmasťovanie, lepenie, maľovanie, čistenie, konzervovanie proti vode alebo impregnovanie	s kapacitou spotreby 150 kg alebo 200 ton za rok	
(d)	Zariadenia na výrobu uhlíka (grafitu) alebo elektrografitu spaľovaním alebo grafitizáciou	*	
(e)	Zariadenia na stavbu a náter lodí alebo odstraňovanie náterov z lodí	s kapacitou pre lode s dĺžkou 100 m	

Vysvetlivky:

Stĺpec 1 obsahuje prahové hodnoty podľa článku 7 ods. 1 písm. (a).
Hviezdička (*) znamená, že sa neuplatňuje žiadna prahová hodnota (všetky zariadenia podliehajú ohlasovaniu).
Stĺpec 2 obsahuje prahovú hodnotu pre počet zamestnancov podľa článku 7 ods. 1 písm. (b).
„10 zamestnancov“ znamená ekvivalent 10 zamestnancov na plný úväzok.

Príloha II
ZNEČISŤUJÚCE LÁTKY

Č.	**Číslo CAS**	**Znečisťujúca látka**	**Prahová hodnota pre úniky (stĺpec 1)**			**Prahová hodnota pre prenos znečisťujúcich látok mimo zariadenia (stĺpec 2)**	**Prahová hodnota pre výrobu, spracovanie alebo použitie (stĺpec 3)**
			do ovzdušia (stĺpec 1a)	**do vody (stĺpec 1b)**	**do pôdy (stĺpec 1c)**		
			kg/rok	kg/rok	kg/rok	kg/rok	kg/rok
1	74-82-8	Metán (CH_4)	100 000	–	–	–	*
2	630-08-0	Oxid uhoľnatý (CO)	500 000	–	–	–	*
3	124-38-9	Oxid uhličitý (CO_2)	100 miliónov	–	–	–	*
4		Fluórované uhľovodíky (HFC)	100	–	–	–	*
5	10024-97-2	Oxid dusný (N_{2O})	10 000	–	–	–	*
6	7664-41-7	Amoniak (NH_3)	10 000	–	–	–	10 000
7		Nemetánové prchavé organické zlúčeniny (NMVOC)	100 000	–	–	–	*
8		Oxidy dusíka ($NO_{x/NO2}$)	100 000	–	–	–	*
9		Perfluórouhľovodíky (PFC)	100	–	–	–	*
10	2551-62-4	Fluorid sírový (SF_6)	50	–	–	–	*
11		Oxidy síry ($SO_{x/SO2}$)	150 000	–	–	–	*
12		Celkový dusík	–	50 000	50 000	10 000	10 000
13		Celkový fosfor	–	5 000	5 000	10 000	10 000
14		Hydrochlórofluorouhľovo--díky (HCFC)	1	–	–	100	10 000
15		Chlórofluorouhľovodíky (CFC)	1	–	–	100	10 000
16		Halóny	1	–	–	100	10 000
17	7440-38-2	Arzén a zlúčeniny (ako As)	20	5	5	50	50
18	7440-43-9	Kadmium a zlúčeniny (ako Cd)	10	5	5	5	5
19	7440-47-3	Chróm a zlúčeniny (ako Cr)	100	50	50	200	10 000
20	7440-50-8	Meď a zlúčeniny (ako Cu)	100	50	50	500	10 000
21	7439-97-6	Ortuť a zlúčeniny (ako Hg)	10	1	1	5	5
22	7440-02-0	Nikel a zlúčeniny (ako Ni)	50	20	20	500	10 000
23	7439-92-1	Olovo a zlúčeniny (ako Pb)	200	20	20	50	50
24	7440-66-6	Zinok a zlúčeniny (ako Zn)	200	100	100	1 000	10 000

25	15972-60-8	Alachlór	–	1	1	5	10 000
26	309-00-2	Aldrín	1	1	1	1	1
27	1912-24-9	Atrazín	–	1	1	5	10 000
28	57-74-9	Chlórdan	1	1	1	1	1
29	143-50-0	Chlórdekon	1	1	1	1	1
30	470-90-6	Chlorfenviphos	–	1	1	5	10 000
31	85535-84-8	Chlóroalkány, C_{10-C13}	–	1	1	10	10 000
32	2921-88-2	Chlórpyrifos	–	1	1	5	10 000
33	50-29-3	DDT	1	1	1	1	1
34	107-06-2	1,2-dichlóretán (EDC)	1 000	10	10	100	10 000
35	75-09-2	Dichlórmetán (DCM)	1 000	10	10	100	10 000
36	60-57-1	Dieldrín	1	1	1	1	1
37	330-54-1	Diuron	–	1	1	5	10 000
38	115-29-7	Endosíran	–	1	1	5	10 000
39	72-20-8	Endrin	1	1	1	1	1
40		Halogénované organické zlúčeniny (ako AOX)	–	1 000	1 000	1 000	10 000
41	76-44-8	Heptachlór	1	1	1	1	1
42	118-74-1	Hexachlórbenzén (HCB)	10	1	1	1	5
43	87-68-3	Hexachlórbutadien (HCBD)	–	1	1	5	10 000
44	608-73-1	1,2,3,4,5, 6-hexachlórcyklohexán (HCH)	10	1	1	1	10
45	58-89-9	Lindan	1	1	1	1	1
46	2385-85-5	Mirex	1	1	1	1	1
47		PCDD + PCDF (dioxíny +furány) (ako Teq)	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001
48	608-93-5	Pentachlórbenzén	1	1	1	5	50
49	87-86-5	Pentachlórfenol (PCP)	10	1	1	5	10 000
50	1336-36-3	Polychlorované bifenyly (PCB)	0.1	0.1	0.1	1	50
51	122-34-9	Simazín	–	1	1	5	10 000
52	127-18-4	Tetrachlóretylén (PER)	2 000	–	–	1 000	10 000
53	56-23-5	Tetrachlórmetán (TCM)	100	–	–	1 000	10 000
54	12002-48-1	Trichlórbenzény (TCBs)	10	–	–	1 000	10 000
55	71-55-6	1,1,1-trichlóretán	100	–	–	1 000	10 000
56	79-34-5	1,1,2,2-tetrachlóretán	50	–	–	1 000	10 000
57	79-01-6	Trichlóretylén	2 000	–	–	1 000	10 000

58	67-66-3	Trichlórmetán	500	–	–	1 000	10 000
59	8001-35-2	Toxafén	1	1	1	1	1
60	75-01-4	Vinylchlorid	1 000	10	10	100	10 000
61	120-12-7	Antracén	50	1	1	50	50
62	71-43-2	Benzén	1 000	200 (ako BTEX) a/	200 (ako BTEX) a/	2 000 (ako BTEX) a/	10 000
63		Brómované difenylétery (PBDE)	–	1	1	5	10 000
64		Nonylfenol etoxyláty (NP/NPE) a súvisiace látky	–	1	1	5	10 000
65	100-41-4	Etylbenzén	–	200 (ako BTEX) a/	200 (ako BTEX) a/	2 000 (ako BTEX) a/	10 000
66	75-21-8	Etylénoxid	1 000	10	10	100	10 000
67	34123-59-6	Izoproturón	–	1	1	5	10 000
68	91-20-3	Naftalén	100	10	10	100	10 000
69		Zlúčeniny organocínu (ako celkový Sn)	–	50	50	50	10 000
70	117-81-7	Di-(2-etylhexyl) ftalát (DEHP)	10	1	1	100	10 000
71	108-95-2	Fenoly (ako celkový C)	–	20	20	200	10 000
72		Polycyklické aromatické uhľovodíky (PAU)[b]/	50	5	5	50	50
73	108-88-3	Toluén	–	200 (ako BTEX) a/	200 (ako BTEX) a/	2 000 (ako BTEX) a/	10 000
74		Tributylcín a zlúčeniny	–	1	1	5	10 000
75		Trifenylcín a zlúčeniny	–	1	1	5	10 000
76		Celkový organický uhlík (TOC) (ako celkový C alebo COD/3)	–	50 000	–	–	**
77	1582-09-8	Trifluralín	–	1	1	5	10 000
78	1330-20-7	Xylény	–	200 (ako BTEX) a/	200 (ako BTEX) a/	2 000 (ako BTEX) a/	10 000
79		Chloridy (ako celkový Cl)	–	2 milióny	2 milióny	2 milióny	10 000[c]/

80		Chlór a anorganické zlúčeniny (ako HCl)	10 000	–	–	–	10 000
81	1332-21-4	Azbest	1	1	1	10	10 000
82		Kyanidy (ako celkový CN)	–	50	50	500	10 000
83		Fluoridy (ako celkový F)	–	2 000	2 000	10 000	10 000[c]/
84		Fluór a anorganické zlúčeniny (ako HF)	5 000	–	–	–	10 000
85	74-90-8	Kyanovodík (HCN)	200	–	–	–	10 000
86		Tuhé častice (PM_{10})	50 000	–	–	–	*

Vysvetlivky:

Číslo CAS znečisťujúcej látky znamená presný identifikátor v Chemical Abstracts Service.

Stĺpec 1 obsahuje prahové hodnoty podľa článku 7 ods. 1 písm. a) bodov (i) a (iv). Ak dôjde k prekročeniu prahovej hodnoty uvedenej v danom podstĺpci (ovzdušie, voda alebo pôda), požaduje sa ohlásenie úniku alebo, v prípade znečisťujúcich látok v odpadových vodách určených na čistenie, prenosu do zložky životného prostredia uvedenej v danom podstĺpci s ohľadom na dané zariadenie od tých zmluvných strán, ktoré si zvolili systém ohlasovania podľa článku 7 ods. 1 písm. a).

Stĺpec 2 obsahuje prahové hodnoty podľa článku 7 ods. 1 písm. a) bodu (ii). Ak dôjde k prekročeniu prahovej hodnoty uvedenej v tomto stĺpci pre danú znečisťujúcu látku, požaduje sa ohlásenie prenosu tejto látky mimo daného zariadenia od tých zmluvných strán, ktoré si zvolili systém ohlasovania podľa článku 7 ods. 1 písm. a) bodu (ii).

Stĺpec 3 obsahuje prahové hodnoty podľa článku 7 ods. 1 písm. b). Ak dôjde k prekročeniu prahovej hodnoty uvedenej v tomto stĺpci pre danú znečisťujúcu látku, požaduje sa ohlásenie úniku a prenosu tejto znečisťujúcej látky mimo daného zariadenia od tých zmluvných strán, ktoré si zvolili systém ohlasovania podľa článku 7 ods. 1 písm. b).

Pomlčka (–) označuje, že predmetný parameter nespôsobuje vznik požiadavky na ohlásenie.

Hviezdička (*) označuje, že pre túto znečisťujúcu látku sa má použiť prahová hodnota pre únik uvedená v stĺpci (1) písm. (a) namiesto prahovej hodnoty pre výrobu, spracovanie alebo využitie.

Dvojitá hviezdička (**) označuje, že pre túto znečisťujúcu látku sa má použiť prahová hodnota pre únik uvedená v stĺpci (1) písm. (b) namiesto prahovej hodnoty pre výrobu, spracovanie alebo využitie.

Poznámky pod čiarou:

[a] Jednotlivé znečisťujúce látky sa ohlasujú v prípade, že dôjde k prekročeniu prahovej hodnoty pre BTEX (súhrnný parameter pre benzén, toluén, etylbenzén, xylén).

[b] Polycyklické aromatické uhľovodíky (PAU) sa merajú ako benzo(a)pyrén (50-32-8), benzo(b)fluórantén (205-99-2), benzo(k)fluóantén (207-08-9), indeno(1,2,3-cd)pyrén (193-39-5) (odvodené z Protokolu o perzistentných organických znečisťujúcich látkach k Dohovoru o diaľkovom znečisťovaní ovzdušia presahujúcom štátne hranice).

[c] Ako anorganické zlúčeniny.

Príloha III
ČASŤ A

ZNEŠKODŇOVANIE („D“ – DISPOSAL)
– Uloženie do pôdy alebo na povrch (napr. skládka)
– Úprava pôdy (napr. biodegradácia kvapalných alebo kalových odpadov v pôdach)
– Hĺbková injektáž (napr. injektáž čerpateľných odpadov do studní , soľné jaskyne alebo prirodzene sa vyskytujúce úložiská)
– Povrchové zásobníky (napr. umiestnenie kvapalných alebo kalových odpadov do jám, rybníkov alebo jazier)
– Špeciálne projektovaná skládka (napr. umiestnenie do oddelených líniových buniek, ktoré sú uzavreté a izolované navzájom i od okolitého prostredia)
– Vypustenie do vodného telesa s výnimkou mora/oceánu
– Vypustenie do mora/oceánu vrátane uloženia na dno mora
– Biologická úprava, ak nie je uvedená na inom mieste, ktorá vedie k vytvoreniu konečných zlúčenín alebo zmesí, ktoré sú zneškodnené akýmkoľvek spôsobom uvedeným v tejto časti
– Fyzikálno-chemická úprava, ak nie je uvedená na inom mieste, ktorá vedie k vytvoreniu konečných zlúčenín alebo zmesí, ktoré sú zneškodnené akýmkoľvek spôsobom uvedeným v tejto časti (napr. vyparovanie, sušenie, kalcinácia, neutralizácia, zrážanie)
– Spaľovanie na súši
– Spaľovanie na mori
– Trvalé uloženie (napr. umiestnenie v nádobách v baniach)
– Miešanie pred odovzdaním s cieľom akejkoľvek činnosti uvedenej v tejto časti
– Umiestnenie do nového obalu pred odovzdaním s cieľom akejkoľvek činnosti uvedenej v tejto časti
– Uloženie až do ktorejkoľvek činnosti z činností uvedených v tejto časti

ČASŤ B

VYUŽITIE („R“ – RECOVERY)
– Využitie ako palivo (okrem priameho spaľovania) alebo ako iný prostriedok na získanie energie
– Regenerácia rozpúšťadiel
– Recyklácia / regenerácia organických látok, ktoré nie sú používané ako riedidlá
– Recyklácia / regenerácia kovov a kovových zlúčenín
– Recyklácia / regenerácia iných anorganických materiálov
– Regenerácia kyselín alebo zásad
– Využitie zložiek používaných na obmedzenie znečisťovania
– Využitie zložiek z katalyzátorov
– Opätovná rafinácia použitých olejov alebo iné opätovné použitie olejov
– Úprava pôdy, ktorá vedie k prínosu pre poľnohospodárstvo alebo zlepšenie ekologickej situácie
– Využitie zostatkových materiálov získaných z ktoréhokoľvek spôsobu využitia uvedeného vyššie v tejto časti
– Výmena odpadov s cieľom odovzdania na ktorýkoľvek spôsob využitia uvedený vyššie v tejto časti
– Zber materiálov určených na ktorúkoľvek činnosť uvedenú v tejto časti

Príloha IV
ARBITRÁŽ

1. V prípade, že je spor predložený na arbitráž podľa článku 23 ods. 2 tohto protokolu, zmluvná strana alebo zmluvné strany oznámia diplomatickou cestou druhej strane alebo stranám sporu, ako aj sekretariátu predmet arbitráže a uvedú najmä tie články tohto protokolu, ktorých výklad alebo uplatňovanie sú predmetom sporu. Sekretariát rozošle informáciu, ktorú dostal, všetkým zmluvným stranám tohto protokolu.

2. Arbitráž bude pozostávať z troch členov. Zmluvná strana alebo zmluvné strany uplatňujúce nárok i druhá zmluvná strana alebo zmluvné strany sporu ustanovia po jednom arbitrovi a títo

dvaja arbitri určia po spoločnej dohode tretieho arbitra, ktorý bude predsedom arbitrážneho tribunálu. Posledne menovaný nesmie byť štátnym príslušníkom žiadnej zo strán sporu, mať svoje zvyčajné miesto pobytu na území niektorej zo strán sporu a nesmie byť zamestnaný niektorou zo strán a nesmie byť do prípadu ani ináč zainteresovaný.

3. Ak nebol predseda arbitráže ustanovený v lehote dvoch mesiacov od ustanovenia druhého arbitra, výkonný tajomník Európskej hospodárskej komisie na návrh niektorej zo strán sporu ustanoví predsedu v lehote ďalších dvoch mesiacov.

4. Pokiaľ jedna zo strán neustanoví arbitra v lehote dvoch mesiacov od oznámenia uvedeného v odseku 1, druhá strana o tom môže informovať výkonného tajomníka Európskej hospodárskej komisie, ktorý ustanoví predsedu arbitrážneho tribunálu v lehote ďalších dvoch mesiacov. Na základe svojho ustanovenia požiada predseda arbitrážneho tribunálu tú stranu, ktorá neustanovila arbitra, aby tak vykonala do dvoch mesiacov. Ak tak nevykoná v danej lehote, predseda informuje výkonného tajomníka Európskej hospodárskej komisie, ktorý ustanoví daného arbitra v lehote ďalších dvoch mesiacov.

5. Arbitrážny tribunál vydá svoje rozhodnutie v súlade s medzinárodným právom a ustanoveniami tohto protokolu.

6. Arbitrážny tribunál ustanovený podľa ustanovení tejto prílohy si stanoví svoj rokovací poriadok.

7. Rozhodnutia arbitrážneho tribunálu, pokiaľ ide o postup rokovaní, ako aj vecnú povahu sporu, sa budú prijímať väčšinou hlasov jeho členov.

8. Tribunál môže podniknúť všetky vhodné kroky na zistenie skutočností.

9. Strany sporu budú uľahčovať prácu arbitrážneho tribunálu a s využitím všetkých dostupných prostriedkov mu predovšetkým:

(a) poskytnú všetky relevantné dokumenty, zariadenia a informácie;

(b) umožnia, v prípade nevyhnutnosti, povolať svedkov a odborníkov a získavať svedecké výpovede.

10. Zmluvné strany a arbitri budú chrániť dôvernosť akýchkoľvek informácií, ktoré získajú ako dôverné počas konania arbitrážneho tribunálu.

11. Arbitrážny tribunál môže na žiadosť jednej zo strán odporučiť dočasné ochranné opatrenia.

12. Ak sa jedna zo strán sporu nedostaví pred arbitrážny tribunál alebo neuspeje pri obhajobe svojho stanoviska, môže druhá strana požiadať tribunál, aby pokračoval v konaní a aby vydal konečné rozhodnutie. Neprítomnosť zmluvnej strany alebo skutočnosť, že neuspeje pri obhajobe svojho stanoviska, nebude predstavovať prekážku v konaní. Pred vydaním konečného rozhodnutia sa musí arbitrážny tribunál presvedčiť, že predmetný nárok je riadne vecne i právne podložený.

13. Arbitrážny tribunál môže vypočuť protinávrhy podané v priamej súvislosti s prerokúvaným predmetom sporu a rozhodnúť o nich.

14. Ak arbitrážny tribunál z dôvodu osobitných okolností prípadu nerozhodne ináč, výdavky tribunálu vrátane odmien jeho členom budú hradené obidvoma stranami sporu rovnakým dielom. Tribunál povedie záznamy o všetkých svojich výdavkoch a predloží stranám ich záverečný výkaz.

15. Každá zmluvná strana tohto protokolu, ktorá má záujem právnej povahy v predmete sporu a ktorá môže byť dotknutá rozhodnutím, môže so súhlasom tribunálu zasiahnuť do konania.

16. Arbitrážny tribunál vydá svoje rozhodnutie do piatich mesiacov od času, keď bol ustanovený, pokiaľ nepovažuje za nevyhnutné predĺžiť túto lehotu o dobu, ktorá by nemala presiahnuť päť mesiacov.

17. Nález arbitrážneho tribunálu bude doplnený o odôvodnenie. Nález bude konečný a záväzný pre všetky strany sporu. Arbitrážny tribunál odovzdá nález stranám sporu a sekretariátu. Sekretariát rozošle prijatú informáciu všetkým zmluvným stranám tohto protokolu.

18. Akékoľvek spory, ktoré môžu vzniknúť medzi stranami ohľadom výkladu alebo výkonu nálezu, môže ktorákoľvek strana predložiť arbitrážnemu tribunálu, ktorý nález vydal, alebo, pokiaľ sa tento tribunál nemôže zísť, inému tribunálu ustanovenému na tento účel rovnakým spôsobom ako prvý tribunál.

K oznámeniu č. 353/2010 Z. z.

PROTOCOL ON POLLUTANT RELEASE AND TRANSFER REGISTERS TO THE CONVENTION ON ACCESS TO INFORMATION, PUBLIC PARTICIPATION IN DECISION-MAKING AND ACCESS TO JUSTICE IN ENVIRONMENTAL MATTERS

The Parties to this Protocol,

Recalling article 5, paragraph 9, and article 10, paragraph 2, of the 1998 Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice in Environmental Matters (the Aarhus Convention),

Recognizing that pollutant release and transfer registers provide an important mechanism to increase corporate accountability, reduce pollution and promote sustainable development, as stated in the Lucca Declaration adopted at the first meeting of the Parties to the Aarhus Convention,

Having regard to principle 10 of the 1992 Rio Declaration on Environment and Development,

Having regard also to the principles and commitments agreed to at the 1992 United Nations Conference on Environment and Development, in particular the provisions in chapter 19 of Agenda 21,

Taking note of the Programme for the Further Implementation of Agenda 21, adopted by the General Assembly of the United Nations at its nineteenth special session, 1997, in which it called for, inter alia, enhanced national capacities and capabilities for information collection, processing and dissemination, to facilitate public access to information on global environmental issues through appropriate means,

Having regard to the Plan of Implementation of the 2002 World Summit on Sustainable

Development, which encourages the development of coherent, integrated information on chemicals, such as through national pollutant release and transfer registers,

Taking into account the work of the Intergovernmental Forum on Chemical Safety, in particular the 2000 Bahia Declaration on Chemical Safety, the Priorities for Action Beyond 2000 and the Pollutant Release and Transfer Register/Emission Inventory Action Plan,

Taking into account also the activities undertaken within the framework of the Inter-Organization Programme for the Sound Management of Chemicals,

Taking into account furthermore the work of the Organisation for Economic Co-operation and Development, in particular its Council Recommendation on Implementing Pollutant Release and Transfer Registers, in which the Council calls upon member countries to establish and make publicly available national pollutant release and transfer registers,

Wishing to provide a mechanism contributing to the ability of every person of present and future generations to live in an environment adequate to his or her health and well -being, by ensuring the development of publicly accessible environmental information systems,

Wishing also to ensure that the development of such systems takes into account principles contributing to sustainable development such as the precautionary approach set forth in principle 15 of the 1992 Rio Declaration on Environment and Development,

Recognizing the link between adequate environmental information systems and the exercise of the rights contained in the Aarhus Convention,

Noting the need for cooperation with other international initiatives concerning pollutants and waste, including the 2001 Stockholm Convention on Persistent Organic Pollutants and the 1989 Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and their Disposal,

Recognizing that the objectives of an integrated approach to minimizing pollution and the amount of waste resulting from the operation of industrial installations and other sources are to achieve a high level of protection for the environment as a whole, to move towards sustainable and environmentally sound development and to protect the health of present and future generations,

Convinced of the value of pollutant release and transfer registers as a cost-effective tool for encouraging improvements in environmental performance, for providing public access to information on pollutants released into and transferred in and through communities, and for use by Governments in tracking trends, demonstrating progress in pollution reduction, monitoring compliance with certain international agreements, setting priorities and evaluating progress achieved through environmental policies and programmes,

Believing that pollutant release and transfer registers can bring tangible benefits to industry through the improved management of pollutants,

Noting the opportunities for using data from pollutant release and transfer registers, combined with health, environmental, demographic, economic

or other types of relevant information, for the purpose of gaining a better understanding of potential problems, identifying 'hot spots', taking preventive and mitigating measures, and setting environmental management priorities,

Recognizing the importance of protecting the privacy of identified or identifiable natural persons in the processing of information reported to pollutant release and transfer registers in accordance with applicable international standards relating to data protection,

Recognizing also the importance of developing internationally compatible national pollutant release and transfer register systems to increase the comparability of data,

Noting that many member States of the United Nations Economic Commission for Europe, the European Community and the Parties to the North American Free Trade Agreement are acting to collect data on pollutant releases and transfers from various sources and to make these data publicly accessible, and recognizing especially in this area the long and valuable experience in certain countries,

Taking into account the different approaches in existing emission registers and the need to avoid duplication, and recognizing therefore that a certain degree of flexibility is needed,

Urging the progressive development of national pollutant release and transfer registers,

Urging also the establishment of links between national pollutant release and transfer registers and information systems on other releases of public concern,

Have agreed as follows:

Article 1

OBJECTIVE

The objective of this Protocol is to enhance public access to information through the establishment of coherent, integrated, nationwide pollutant release and transfer registers (PRTRs) in accordance with the provisions of this Protocol, which could facilitate public participation in environmental decision-making as well as contribute to the prevention and reduction of pollution of the environment.

Article 2

DEFINITIONS

For the purposes of this Protocol,

1. "Party" means, unless the text indicates otherwise, a State or a regional economic integration organization referred to in article 24 which has consented to be bound by this Protocol and for which the Protocol is in force;

2. "Convention" means the Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice in Environmental Matters, done at Aarhus, Denmark, on 25 June 1998;

3. "The public" means one or more natural or legal persons, and, in accordance with national legislation or practice, their associations, organizations or groups;

4. "Facility" means one or more installations on the same site, or on adjoining sites, that are owned or operated by the same natural or legal person;

5. "Competent authority" means the national authority or authorities, or any other competent body or bodies, designated by a Party to manage a national pollutant release and transfer register system;

6. "Pollutant" means a substance or a group of substances that may be harmful to the environment or to human health on account of its properties and of its introduction into the environment;

7. "Release" means any introduction of pollutants into the environment as a result of any human activity, whether deliberate or accidental, routine or non-routine, including spilling, emitting, discharging, injecting, disposing or dumping, or through sewer systems without final waste-water treatment;

8. "Off-site transfer" means the movement beyond the boundaries of the facility of either pollutants or waste destined for disposal or recovery and of pollutants in waste water destined for waste-water treatment;

9. "Diffuse sources" means the many smaller or scattered sources from which pollutants may be released to land, air or water, whose combined impact on those media may be significant and for which it is impractical to collect reports from each individual source;

10. The terms "national" and "nationwide" shall, with respect to the obligations under the Protocol on Parties that are regional economic integration organizations, be construed as applying to the region in question unless otherwise indicated;

11. "Waste" means substances or objects which are:
(a) Disposed of or recovered;
(b) Intended to be disposed of or recovered; or
(c) Required by the provisions of national law to be disposed of or recovered;

12. "Hazardous waste" means waste that is defined as hazardous by the provisions of national law;

13. "Other waste" means waste that is not hazardous waste;

14. "Waste water" means used water containing substances or objects that is subject to regulation by national law.

Article 3

GENERAL PROVISIONS

1. Each Party shall take the necessary legislative, regulatory and ot her measures, and appropriate

enforcement measures, to implement the provisions of this Protocol.

2. The provisions of this Protocol shall not affect the right of a Party to maintain or introduce a more extensive or more publicly accessible pollutant release and transfer register than required by this Protocol.

3. Each Party shall take the necessary measures to require that employees of a facility and members of the public who report a violation by a facility of national laws implementing this Protocol to public authorities are not penalized, persecuted or harassed by that facility or public authorities for their actions in reporting the violation.

4. In the implementation of this Protocol, each Party shall be guided by the precautionary approach as set forth in principle 15 of the 1992 Rio Declaration on Environment and Development.

5. To reduce duplicative reporting, pollutant release and transfer register systems may be integrated to the degree practicable with existing information sources such as reporting mechanisms under licences or operating permits.

6. Parties shall strive to achieve convergence among national pollutant release and transfer registers.

Article 4

CORE ELEMENTS OF A POLLUTANT RELEASE AND TRANSFER REGISTER SYSTEM

In accordance with this Protocol, each Party shall establish and maintain a publicly accessible national pollutant release and transfer register that:

(a) Is facility-specific with respect to reporting on point sources;
(b) Accommodates reporting on diffuse sources;
(c) Is pollutant-specific or waste-specific, as appropriate;
(d) Is multimedia, distinguishing among releases to air, land and water;
(e) Includes information on transfers;
(f) Is based on mandatory reporting on a periodic basis;
(g) Includes standardized and timely data, a limited number of standardized reporting thresholds and limited provisions, if any, for confidentiality;
(h) Is coherent and designed to be user-friendly and publicly accessible, including in electronic form;
(i) Allows for public participation in its development and modification; and
(j) Is a structured, computerized database or several linked databases maintained by the competent authority.

Article 5

DESIGN AND STRUCTURE

1. Each Party shall ensure that the data held on the register referred to in article 4 are presented in both aggregated and non-aggregated forms, so that releases and transfers can be searched and identified according to:

(a) Facility and its geographical location;
(b) Activity;
(c) Owner or operator, and, as appropriate, company;
(d) Pollutant or waste, as appropriate;
(e) Each of the environmental media into which the pollutant is released; and
(f) As specified in article 7, paragraph 5, the destination of the transfer and, where appropriate, the disposal or recovery operation for waste.

2. Each Party shall also ensure that the data can be searched and identified according to those diffuse sources which have been included in the register.

3. Each Party shall design its register taking into account the possibility of its future expansion and ensuring that the reporting data from at least the ten previous reporting years are publicly accessible.

4. The register shall be designed for maximum ease of public access through electronic means, such as the Internet. The design shall allow that, under normal operating conditions, the information on the register is continuously and immediately available through electronic means.

5. Each Party should provide links in its register to its relevant existing, publicly accessible databases on subject matters related to environmental protection.

6. Each Party shall provide links in its register to the pollutant release and transfer registers of other Parties to the Protocol and, where feasible, to those of other countries.

Article 6

SCOPE OF THE REGISTER

1. Each Party shall ensure that its register includes the information on:

(a) Releases of pollutants required to be reported under article 7, paragraph 2;
(b) Off-site transfers required to be reported under article 7, paragraph 2; and
(c) Releases of pollutants from diffuse sources required under article 7, paragraph 4.

2. Having assessed the experience gained from the development of national pollutant release and transfer registers and the implementation of this Protocol, and taking into account relevant international processes, the Meeting of the Parties shall review the reporting requirements under this Protocol and shall consider the following issues in its further development:

(a) Revision of the activities specified in annex I;
(b) Revision of the pollutants specified in annex II;
(c) Revision of the thresholds in annexes I and II; and
(d) Inclusion of other relevant aspects such as information on on-site transfers, storage, the specification of reporting requirements for diffuse sources or the development of criteria for including pollutants under this Protocol.

Article 7

REPORTING REQUIREMENTS

1. Each Party shall either:

(a) Require the owner or the operator of each individual facility within its jurisdiction that undertakes one or more of the activities specified in annex I above the applicable capacity threshold specified in annex I, column 1, and:

(i) Releases any pollutant specified in annex II in quantities exceeding the applicable thresholds specified in annex II, column 1;

(ii) Transfers off-site any pollutant specified in annex II in quantities exceeding the applicable threshold specified in annex II, column 2, where the Party has opted for pollutant-specific reporting of transfers pursuant to paragraph 5 (d);

(iii) Transfers off-site hazardous waste exceeding 2 tons per year or other waste exceeding 2,000 tons per year, where the Party has opted for waste-specific reporting of transfers pursuant to paragraph 5 (d); or

(iv) Transfers off-site any pollutant specified in annex II in waste water destined for waste-water treatment in quantities exceeding the applicable threshold specified in annex II, column 1b; to undertake the obligation imposed on that owner or operator pursuant to paragraph 2; or

(b) Require the owner or the operator of each individual facility within its jurisdiction that undertakes one or more of the activities specified in annex I at or above the employee threshold specified in annex I, column 2, and manufactures, processes or uses any pollutant specified in annex II in quantities exceeding the applicable threshold specified in annex II, column 3, to undertake the obligation imposed on that owner or operator pursuant to paragraph 2.

2. Each Party shall require the owner or operator of a facility referred to in paragraph 1 to submit the information specified in paragraphs 5 and 6, and in accordance with the requirements therein, with respect to those pollutants and wastes for which thresholds were exceeded.

3. In order to achieve the objective of this Protocol, a Party may decide with respect to a particular pollutant to apply either a release threshold or a manufacture, process or use threshold, provided that this increases the relevant information on releases or transfers available in its register.

4. Each Party shall ensure that its competent authority collects, or shall designate one or more public authorities or competent bodies to collect, the information on releases of pollutants from diffuse sources specified in paragraphs 7 and 8, for inclusion in its register.

5. Each Party shall require the owners or operators of the facilities required to report under paragraph 2 to complete and submit to its competent authority, the following information on a facility-specific basis:

(a) The name, street address, geographical location and the activity or activities of the reporting facility, and the name of the owner or operator, and, as appropriate, company;

(b) The name and numerical identifier of each pollutant required to be reported pursuant to paragraph 2;

(c) The amount of each pollutant required to be reported pursuant to paragraph 2 released from the facility to the environment in the reporting year, both in aggregate and according to whether the release is to air, to water or to land, including by underground injection;

(d) Either:

(i) The amount of each pollutant required to be reported pursuant to paragraph 2 that is transferred off-site in the reporting year, distinguishing between the amounts transferred for disposal and for recovery, and the name and address of the facility receiving the transfer; or

(ii) The amount of waste required to be reported pursuant to paragraph 2 transferred off-site in the reporting year, distinguishing between hazardous waste and other waste, for any operations of recovery or disposal, indicating respectively with 'R' or 'D' whether the waste is destined for recovery or disposal pursuant to annex III and, for transboundary movements of hazardous waste, the name and address of the recoverer or disposer of the waste and the actual recovery or disposal site receiving the transfer;

(e) The amount of each pollutant in waste water required to be reported pursuant to paragraph 2 transferred off-site in the reporting year; and

(f) The type of methodology used to derive the information referred to in subparagraphs (c) to (e), according to article 9, paragraph 2, indicating whether the information is based on measurement, calculation or estimation.

6. The information referred to in paragraph 5 (c) to (e) shall include information on releases and transfers resulting from routine activities and from extraordinary events.

7. Each Party shall present on its register, in an adequate spatial disaggregation, the information on releases of pollutants from diffuse sources for which that Party determines that data are being collected by the relevant authorities and can be practicably included. Where the Party determines that no such data exist, it shall take measures to initiate reporting on releases of relevant pollutants from one or more diffuse sources in accordance with its national priorities.

8. The information referred to in paragraph 7 shall include information on the type of methodology used to derive the information.

Article 8

REPORTING CYCLE

1. Each Party shall ensure that the information required to be incorporated in its register is publicly available, compiled and presented on the register by

calendar year. The reporting year is the calendar year to which that information relates. For each Party, the first reporting year is the calendar year after the Protocol enters into force for that Party. The reporting required under article 7 shall be annual. However, the second reporting year may be the second calendar year following the first reporting year.

2. Each Party that is not a regional economic integration organization shall ensure that the information is incorporated into its register within fifteen months from the end of each reporting year. However, the information for the first reporting year shall be incorporated into its register within two years from the end of that reporting year.

3. Each Party that is a regional economic integration organization shall ensure that the information for a particular reporting year is incorporated into its register six months after the Parties that are not regional economic integration organizations are required to do so.

Article 9

DATA COLLECTION AND RECORD-KEEPING

1. Each Party shall require the owners or operators of the facilities subject to the reporting requirements of article 7 to collect the data needed to determine, in accordance with paragraph 2 below and with appropriate frequency, the facility's releases and off-site transfers subject to reporting under article 7 and to keep available for the competent authorities the records of the data from which the reported information was derived for a period of five years, starting from the end of the reporting year concerned. These records shall also describe the methodology used for data gathering.

2. Each Party shall require the owners or operators of the facilities subject to reporting under article 7 to use the best available information, which may include monitoring data, emission factors, mass balance equations, indirect monitoring or other calculations, engineering judgments and other methods. Where appropriate, this should be done in accordance with internationally approved methodologies.

Article 10

QUALITY ASSESSMENT

1. Each Party shall require the owners or operators of the facilities subject to the reporting requirements of article 7, paragraph 1, to assure the quality of the information that they report.

2. Each Party shall ensure that the data contained in its register are subject to quality assessment by the competent authority, in particular as to their completeness, consistency and credibility, taking into account any guidelines that may be developed by the Meeting of the Parties.

Article 11

PUBLIC ACCESS TO INFORMATION

1. Each Party shall ensure public access to information contained in its pollutant release and transfer register, without an interest having to be stated, and according to the provisions of this Protocol, primarily by ensuring that its register provides for direct electronic access through public telecommunications networks.

2. Where the information contained in its register is not easily publicly accessible by direct electronic means, each Party shall ensure that its competent authority upon request provides that information by any other effective means, as soon as possible and at the latest within one month after the request has been submitted.

3. Subject to paragraph 4, each Party shall ensure that access to information contained in its register is free of charge.

4. Each Party may allow its competent authority to make a charge for reproducing and mailing the specific information referred to in paragraph 2, but such charge shall not exceed a reasonable amount.

5. Where the information contained in its register is not easily publicly accessible by direct electronic means, each Party shall facilitate electronic access to its register in publicly accessible locations, for example in public libraries, offices of local authorities or other appropriate places.

Article 12

CONFIDENTIALITY

1. Each Party may authorize the competent authority to keep information held on the register confidential where public disclosure of that information would adversely affect:

(a) International relations, national defence or public security;

(b) The course of justice, the ability of a person to receive a fair trial or the ability of a public authority to conduct an enquiry of a criminal or disciplinary nature;

(c) The confidentiality of commercial and industrial information, where such conf identiality is protected by law in order to protect a legitimate economic interest;

(d) Intellectual property rights; or

(e) The confidentiality of personal data and/or files relating to a natural person if that person has not consented to the disclosure of the information to the public, where such confidentiality is provided for in national law.

The aforementioned grounds for confidentiality shall be interpreted in a restrictive way, taking into account the public interest served by disclosure and whether the information relates to releases into the environment.

2. Within the framework of paragraph 1 (c), any

information on releases which is relevant for the protection of the environment shall be considered for disclosure according to national law.

3. Whenever information is kept confidential according to paragraph 1, the register shall indicate what type of information has been withheld, through, for example, providing generic chemical information if possible, and for what reason it has been withheld.

Article 13

PUBLIC PARTICIPATION IN THE DEVELOPMENT OF NATIONAL POLLUTANT RELEASE AND TRANSFER REGISTERS

1. Each Party shall ensure appropriate opportunities for public participation in the development of its national pollutant release and transfer register, within the framework of its national law.

2. For the purpose of paragraph 1, each Party shall provide the opportunity for free public access to the information on the proposed measures concerning the development of its national pollutant release and transfer register and for the submission of any comments, information, analyses or opinions that are relevant to the decision-making process, and the relevant authority shall take due account of such public input.

3. Each Party shall ensure that, when a decision to establish or significantly change its register has been taken, information on the decision and the considerations on which it is based are made publicly available in a timely manner.

Article 14

ACCESS TO JUSTICE

1. Each Party shall, within the framework of its national legislation, ensure that any person who considers that his or her request for information under article 11, paragraph 2, has been ignored, wrongfully refused, whether in part or in full, inadequately answered, or otherwise not dealt with in accordance with the provisions of that paragraph has access to a review procedure before a court of law or another independent and impartial body established by law.

2. The requirements in paragraph 1 are without prejudice to the respective rights and obligations of Parties under existing treaties applicable between them dealing with the subject matter of this article.

Article 15

CAPACITY-BUILDING

1. Each Party shall promote public awareness of its pollutant release and transfer register, and shall ensure that assistance and guidance are provided in accessing its register and in understanding and using the information contained in it.

2. Each Party should provide adequate capacity-building for and guidance to the responsible authorities and bodies to assist them in carrying out their duties under this Protocol.

Article 16

INTERNATIONAL COOPERATION

1. The Parties shall, as appropriate, cooperate and assist each other:
(a) In international actions in support of the objectives of this Protocol;
(b) On the basis of mutual agreement between the Parties concerned, in implementing national systems in pursuance of this Protocol;
(c) In sharing information under this Protocol on releases and transfers within border areas; and
(d) In sharing information under this Protocol concerning transfers among Parties.

2. The Parties shall encourage cooperation among each other and with relevant international organizations, as appropriate, to promote:
(a) Public awareness at the international level;
(b) The transfer of technology; and
(c) The provision of technical assistance to Parties that are developing countries and Parties with economies in transition in matters relating to this Protocol.

Article 17

MEETING OF THE PARTIES

1. A Meeting of the Parties is hereby established. Its first session shall be convened no later than two years after the entry into force of this Protocol. Thereafter, ordinary sessions of the Meeting of the Parties shall be held sequentially with or parallel to ordinary meetings of the Parties to the Convention, unless otherwise decided by the Parties to this Protocol. The Meeting of the Parties shall hold an extraordinary session if it so decides in the course of an ordinary session or at the written request of any Party provided that, within six months of it being communicated by the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe to all Parties, the said request is supported by at least one third of these Parties.

2. The Meeting of the Parties shall keep under continuous review the implementation and development of this Protocol on the basis of regular reporting by the Parties and, with this purpose in mind, shall:
(a) Review the development of pollutant release and transfer registers, and promote their progressive strengthening and convergence;
(b) Establish guidelines facilitating reporting by the Parties to it, bearing in mind the need to avoid duplication of effort in this regard;
(c) Establish a programme of work;
(d) Consider and, where appropriate, adopt measures to strengthen international cooperation in accordance with article 16;
(e) Establish such subsidiary bodies as it deems necessary;

(f) Consider and adopt proposals for such amendments to this Protocol and its annexes as are deemed necessary for the purposes of this Protocol, in accordance with the provisions of article 20;

(g) At its first session, consider and by consensus adopt rules of procedure for its sessions and those of its subsidiary bodies, taking into account any rules of procedure adopted by the Meeting of the Parties to the Convention;

(h) Consider establishing financial arrangements by consensus and technical assistance mechanisms to facilitate the implementation of this Protocol;

(i) Seek, where appropriate, the services of other relevant international bodies in the achievement of the objectives of this Protocol; and

(j) Consider and take any additional action that may be required to further the objectives of this Protocol, such as the adoption of guidelines and recommendations which promote its implementation.

3. The Meeting of the Parties shall facilitate the exchange of information on the experience gained in reporting transfers using the pollutant-specific and waste-specific approaches, and shall review that experience in order to investigate the possibility of convergence between the two approaches, taking into account the public interest in information in accordance with article 1 and the overall effectiveness of national pollutant release and transfer registers.

4. The United Nations, its specialized agencies and the International Atomic Energy Agency, as well as any State or regional economic integration organization entitled under article 24 to sign this Protocol but which is not a Party to it, and any intergovernmental organization qualified in the fields to which the Protocol relates, shall be entitled to participate as observers in the sessions of the Meeting of the Parties. Their admission and participation shall be subject to the rules of procedure adopted by the Meeting of the Parties.

5. Any non-governmental organization qualified in the fields to which this Protocol relates which has informed the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe of its wish to be represented at a session of the Meeting of the Parties shall be entitled to participate as an observer unless one third of the Parties present at the session raise objections. Their admission and participation shall be subject to the rules of procedure adopted by the Meeting of the Parties.

Article 18

RIGHT TO VOTE

1. Except as provided for in paragraph 2, each Party to this Protocol shall have one vote.

2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member States which are Parties. Such organizations shall not exercise their right to vote if their member States exercise theirs, and vice versa.

Article 19

ANNEXES

Annexes to this Protocol shall form an integral part thereof and, unless expressly provided otherwise, a reference to this Protocol constitutes at the same time a reference to any annexes thereto.

Article 20

AMENDMENTS

1. Any Party may propose amendments to this Protocol.

2. Proposals for amendments to this Protocol shall be considered at a session of the Meeting of the Parties.

3. Any proposed amendment to this Protocol shall be submitted in writing to the secretariat, which shall communicate it at least six months before the session at which it is proposed for adoption to all Parties, to other States and regional economic integration organizations that have consented to be bound by the Protocol and for which it has not yet entered into force and to Signatories.

4. The Parties shall make every effort to reach agreement on any proposed amendment to this Protocol by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted, and no agreement reached, the amendment shall as a last resort be adopted by a three-fourths majority vote of the Parties present and voting at the session.

5. For the purposes of this article, “Parties present and voting” means Parties present and casting an affirmative or negative vote.

6. Any amendment to this Protocol adopted in accordance with paragraph 4 shall be communicated by the secretariat to the Depositary, who shall circulate it to all Parties, to other States and regional economic integration organizations that have consented to be bound by the Protocol and for which it has not yet entered into force and to Signatories.

7. An amendment, other than one to an annex, shall enter into force for those Parties having ratified, accepted or approved it on the ninetieth day after the date of receipt by the Depositary of the instruments of ratification, acceptance or approval by at least three fourths of those which were Parties at the time of its adoption. Thereafter it shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after that Party deposits its instrument of ratification, acceptance or approval of the amendment.

8. In the case of an amendment to an annex, a Party that does not accept such an amendment shall so notify the Depositary in writing within twelve months from the date of its circulation by the Depositary. The Depositary shall without delay inform all Parties of any such notification received. A Party may at any

time withdraw a notification of non-acceptance, whereupon the amendment to an annex shall enter into force for that Party.

9. On the expiry of twelve months from the date of its circulation by the Depositary as provided for in paragraph 6, an amendment to an annex shall enter into force for those Parties which have not submitted a notification to the Depositary in accordance with paragraph 8, provided that, at that time, not more than one third of those which were Parties at the time of the adoption of the amendment have submitted such a notification.

10. If an amendment to an annex is directly related to an amendment to this Protocol, it shall not enter into force until such time as the amendment to this Protocol enters into force.

Article 21

SECRETARIAT

The Executive Secretary of the Economic Commission for Europe shall carry out the following secretariat functions for this Protocol:

(a) The preparation and servicing of the sessions of the Meeting of the Parties;
(b) The transmission to the Parties of reports and other information received in accordance with the provisions of this Protocol;
(c) The reporting to the Meeting of the Parties on the activities of the secretariat; and
(d) Such other functions as may be determined by the Meeting of the Parties on the basis of available resources.

Article 22

REVIEW OF COMPLIANCE

At its first session, the Meeting of the Parties shall by consensus establish cooperative proce dures and institutional arrangements of a non-judicial, non-adversarial and consultative nature to assess and promote compliance with the provisions of this Protocol and to address cases of non-compliance. In establishing these procedures and arrangements, the Meeting of the Parties shall consider, inter alia, whether to allow for information to be received from members of the public on matters related to this Protocol.

Article 23

SETTLEMENT OF DISPUTES

1. If a dispute arises between two or more Parties about the interpretation or application of this Protocol, they shall seek a solution by negotiation or by any other peaceful means of dispute settlement acceptable to the parties to the dispute.

2. When signing, ratifying, accepting, approving or acceding to this Protocol, or at any time thereafter, a State may declare in writing to the Depositary that, for a dispute not resolved in accordance with paragraph 1, it accepts one or both of the following means of dispute settlement as compulsory in relation to any Party accepting the same obligation:

(a) Submission of the dispute to the International Court of Justice;
(b) Arbitration in accordance with the procedure set out in annex IV.

A regional economic integration organization may make a declaration with like effect in relation to arbitration in accordance with the procedures referred to in subparagraph (b).

3. If the parties to the dispute have accepted both means of dispute settlement referred to in paragraph 2, the dispute may be submitted only to the International Court of Justice, unless the parties to the dispute agree otherwise.

Article 24

SIGNATURE

This Protocol shall be open for signature at Kiev (Ukraine) from 21 to 23 May 2003 on the occasion of the fifth Ministerial Conference "Environment for Europe," and thereafter at United Nations Headquarters in New York until 31 December 2003, by all States which are members of the United Nations and by regional economic integration organizations constituted by sovereign States members of the United Nations to which their member States have transferred competence over matters governed by this Protocol, including the competence to enter into treaties in respect of these matters.

Article 25

DEPOSITARY

The Secretary-General of the United Nations shall act as the Depositary of this Protocol.

Article 26

RATIFICATION, ACCEPTANCE, APPROVAL AND ACCESSION

1. This Protocol shall be subject to ratification, acceptance or approval by signatory States and regional economic integration organizations referred to in article 24.

2. This Protocol shall be open for accession as from 1 January 2004 by the States and regional economic integration organizations referred to in article 24.

3. Any regional economic integration organization referred to in article 24 which becomes a Party without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under this Protocol. If one or more member States of such an organization is a Party, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under this Protocol. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under this Protocol concurrently.

4. In their instruments of ratification, acceptance, approval or accession, the regional economic integration organizations referred to in article 24 shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Protocol. These organizations shall also inform the Depositary of any substantial modifications to the extent of their competence.

Article 27

ENTRY INTO FORCE

1. This Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. For the purposes of paragraph 1, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by the States members of such an organization.

3. For each State or regional economic integration organization which ratifies, accepts or approves this Protocol or accedes thereto after the deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Protocol shall enter into force on the nine tieth day after the date of deposit by such State or organization of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Article 28

RESERVATIONS

No reservations may be made to this Protocol.

Article 29

WITHDRAWAL

At any time after three years from the date on which this Protocol has come into force with respect to a Party, that Party may withdraw from the Protocol by giving written notification to the Depositary. Any such withdrawal shall take effect on the ninetieth day after the date of its receipt by the Depositary.

Article 30

AUTHENTIC TEXTS

The original of this Protocol, of which the English, French and Russian texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Protocol.

DONE at Kiev, this twenty-first day of May, two thousand and three.

Annex 1

ACTIVITIES

No.	Activity	Capacity treshold (column 1)	Employee treshold (column 2)
1.	**Energy sector**		
(a)	Mineral oil and gas refineries	*	10 employees
(b)	Installations for gasification and liquefaction	*	
(c)	Thermal power stations and other combustion installations	With a heat input of 50 megawatts (MW)	
(d)	Coke ovens	*	
(e)	Coal rolling mills	With a capacity of 1 ton per hour	
(f)	Installations for the manufacture of coal products and solid smokeless fuel	*	
2.	**Production and processing of metals**		
(a)	Metal ore (including sulphide ore) roasting or sintering installations	*	10 employees
(b)	Installations for the production of pig iron or steel (primary or secondary melting) including continuous casting	With a capacity of 2.5 tons per hour	
(c)	Installations for the processing of ferrous metals: (i) Hot-rolling mills (ii) Smitheries with hammers (iii) Application of protective fused metal coats	 With a capacity of 20 tons of crude steel per hour With an energy of 50 kilojoules per hammer, where the calorific power used exceeds 20 MW With an input of 2 tons of crude steel per hour	
(d)	Ferrous metal foundries	With a production capacity of 20 tons per day	
(e)	Installations: (i) For the production of non-ferrous crude metals from ore, concentrates or secondary raw materials by metallurgical, chemical or electrolytic processes	*	

	(ii) For the smelting, including the alloying, of non-ferrous metals, including recovered products(refining, foundry casting, etc.)	With a melting capacity of 4 tons per day for lead and cadmium or 20 tons per day for all other metals	10 employees
(f)	Installations for surface treatment of metals and plastic materials using an electrolytic or chemical process	Where the volume of the treatment vats equals 30 m^3	
3.	**Mineral industry**		
(a)	Underground mining and related operations	*	
(b)	Opencast mining	Where the surface of the area being mined equals 25 hectares	
(c)	Installations for the production of: (i) Cement clinker in rotary kilns (ii) Lime in rotary kilns (iii) Cement clinker or lime in other furnaces	 With a production capacity of 500 tons per day With a production capacity exceeding 50 tons per day With a production capacity of 50 tons per day	
(d)	Installations for the production of asbestos and the manufacture of asbestos-based products	*	10 employees
(e)	Installations for the manufacture of glass, including glass fibre	With a melting capacity of 20 tons per day	
(f)	Installations for melting mineral substances, including the production of mineral fibres	With a melting capacity of 20 tons per day	
(g)	Installations for the manufacture of ceramic products by firing, in particular roofing tiles, bricks, refractory bricks, tiles, stoneware or porcelain	With a production capacity of 75 tons per day, or with a kiln capacity of 4 m^3 and with a setting density per kiln of 300 kg/m^3	

4.	**Chemical industry**		
(a)	Chemical installations for the production on an industrial scale of basic organic chemicals, such as: (i) Simple hydrocarbons (linear or cyclic, saturated or unsaturated, aliphatic or aromatic) (ii) Oxygen-containing hydrocarbons such as alcohols, aldehydes, ketones, carboxylic acids, esters, acetates, ethers, peroxides, epoxy resins (iii) Sulphurous hydrocarbons (iv) Nitrogenous hydrocarbons such as amines, amides, nitrous compounds, nitro compounds or nitrate compounds, nitrile s, cyanates, isocyanates (v) Phosphorus-containing hydrocarbons (vi) Halogenic hydrocarbons (vii) Organometallic compounds (viii) Basic plastic materials (polymers, synthetic fibres and cellulose-based fibres) (ix) Synthetic rubbers (x) Dyes and pigments (xi) Surface-active agents and surfactants	*	10 employees
(b)	Chemical installations for the production on an industrial scale of basic inorganic chemicals, such as: (i) Gases, such as ammonia, chlorine or hydrogen chloride, fluorine or hydrogen fluoride, carbon oxides, sulphur compounds, nitrogen oxides, hydrogen, sulphur dioxide, carbonyl chloride (ii) Acids, such as chromic acid, hydrofluoric acid, phosphoric acid, nitric acid, hydrochloric acid, sulphuric acid, oleum, sulphurous acids (iii) Bases, such as ammonium hydroxide, potassium hydroxide, sodium hydroxide (iv) Salts, such as ammonium chloride, potassium chlorate, potassium carbonate, sodium carbonate, perborate, silver nitrate (v) Non-metals, metal oxides or other inorganic compounds such as calc ium carbide, silicon, silicon carbide	*	
(c)	Chemical installations for the production on an industrial scale of phosphorous -, nitrogen- or potassiumbased fertilizers (simple or compound fertilizers)	*	
(d)	Chemical installations for the production on an industrial scale of basic plant health products and of biocides	*	
(e)	Installations using a chemical or biological process for the production on an industrial scale of basic pharmaceutical products	*	
(f)	Installations for the production on an industrial scale of explosives and pyrotechnic products	*	10 employees

5.	**Waste and waste-water management**		
(a)	Installations for the incineration, pyrolysis, recovery, chemical treatment or landfilling of hazardous waste	Receiving 10 tons per day	10 employees
(b)	Installations for the incineration of municipal waste	With a capacity of 3 tons per hour	
(c)	Installations for the disposal of non-hazardous waste	With a capacity of 50 tons per day	
(d)	Landfills (excluding landfills of inert waste)	Receiving 10 tons per day or with a total capacity of 25,000 tons	
(e)	Installations for the disposal or recycling of animal carcasses and animal waste	With a treatment capacity of 10 tons per day	
(f)	Municipal waste-water treatment plants	With a capacity of 100,000 population equivalents	
(g)	Independently operated industrial waste-water treatment plants which serve one or more activities of this annex	With a capacity of 10,000 m^3 per day	
6.	**Paper and wood production and processing**		
(a)	Industrial plants for the production of pulp from timber or similar fibrous materials	*	10 employees
(b)	Industrial plants for the production of paper and board and other primary wood products (such as chipboard, fibreboard and plywood)	With a production capacity of 20 tons per day	
(c)	Industrial plants for the p reservation of wood and wood products with chemicals	With a production capacity of 50 m^3 per day	
7.	**Intensive livestock production and aquaculture**		
(a)	Installations for the intensive rearing of poultry or pigs	(i) With 40,000 places for poultry	10 employees
		(ii) With 2,000 places for production pigs (over 30 kg)	
		(iii) With 750 places for sows	
(b)	Intensive aquaculture	1,000 tons of fish and shellfish per year	

8.	**Animal and vegetable products from the food and beverage sector**		
(a)	Slaughterhouses	With a carcass production capacity of 50 tons per day	10 employees
(b)	Treatment and processing intended for the production of food and beverage products from:		
	(i) Animal raw materials (other than milk)	With a finished product production capacity of 75 tons per day	
	(ii) Vegetable raw materials	With a finished product production capacity of 300 tons per day (average value on a quarterly basis)	
(c)	Treatment and processing of milk	With a capacity to re ceive 200 tons of milk per day (average value on an annual basis)	
9.	**Other activities**		
(a)	Plants for the pretreatment (operations such as washing, bleaching, mercerization) or dyeing of fibres or textiles	With a treatment capacity of 10 tons per day	10 employees
(b)	Plants for the tanning of hides and skins	With a treatment capacity of 12 tons of finished product per day	
(c)	Installations for the surface treatment of substances, objects or products using organic solvents, in particular for dressing, printing, coating, degreasing, waterproofing, sizing, painting, cleaning or impregnating	With a consumption capacity of 150 kg per hour or 200 tons per year	
(d)	Installations for the production of carbon (hard-burnt coal) or electrographite by means of incineration or graphitization	*	
(e)	Installations for the building of, and painting or removal of paint from ships	With a capacity for ships 100 m long	

Explanatory notes:
Column 1 contains the capacity thresholds referred to article 7, paragraph 1 (a).
An asterisk (*) indicates that no capacity threshold is applicable (all facilities are subject to reporting).
Column 2 contains the employee threshold referred to in article 7, paragraph 1 (b).
“10 employees” means the equivalent of 10 full-time employees.

Annex II

POLLUTANTS

No.	CAS number	Pollutant	Threshold for releases (column 1)			Threshold for off-site transfers of pollutants (column 2)	Manu-facture, process or use threshold (column 3)
			to air (column 1a)	to water (column 1b)	to land (column 1c)		
			kg/ year	kg/ year	kg/ year	kg/ year	kg/ year
1	74-82-8	Methane (CH_4)	100 000	–	–	–	*
2	630-08-0	Carbon monoxide (CO)	500 000	–	–	–	*
3	124-38-9	Carbon dioxide (CO_2)	100 million	–	–	–	*
4		Hydro-fluorocarbons (HFC)	100	–	–	–	*
5	10024-97-2	Nitrous oxide (N_2O)	10 000	–	–	–	*
6	7664-41-7	Ammonia (NH_3)	10 000	–	–	–	10 000
7		Non-methane volatile organic compounds (NMVOC)	100 000	–	–	–	*
8		Nitrogen oxides (NO_x/NO_2)	100 000	–	–	–	*
9		Perfluorocarbons (PFC)	100	–	–	–	*
10	2551-62-4	Sulphur hexafluoride (SF_6)	50	–	–	–	*
11		Sulphur oxides (SO_x/SO_2)	150 000	–	–	–	*
12		Total nitrogen	–	50 000	50 000	10 000	10 000
13		Total phosphorus	–	5 000	5 000	10 000	10 000
14		Hydrochlorofluorocarbons (HCFC)	1	–	–	100	10 000
15		Chlorofluorocarbons (CFC)	1	–	–	100	10 000
16		Halons	1	–	–	100	10 000
17	7440-38-2	Arsenic and compounds (as As)	20	5	5	50	50
18	7440-43-9	Cadmium and compounds (as Cd)	10	5	5	5	5
19	7440-47-3	Chromium and compounds (as Cr)	100	50	50	200	10 000
20	7440-50-8	Copper and compounds (as Cu)	100	50	50	500	10 000

21	7439-97-6	Mercury and compounds (as Hg)	10	1	1	5	5
22	7440-02-0	Nickel and compounds (as Ni)	50	20	20	500	10 000
23	7439-92-1	Lead and compounds (as Pb)	200	20	20	50	50
24	7440-66-6	Zinc and compounds (as Zn)	200	100	100	1 000	10 000
25	15972-60-8	Alachlor	–	1	1	5	10 000
26	309-00-2	Aldrin	1	1	1	1	1
27	1912-24-9	Atrazin	–	1	1	5	10 000
28	57-74-9	Chlordane	1	1	1	1	1
29	143-50-0	Chlordecone	1	1	1	1	1
30	470-90-6	Chlorfenviphos	–	1	1	5	10 000
31	85535-84-8	Chloro-alkanes, C_{10}-C_{13}	–	1	1	10	10 000
32	2921-88-2	Chlorpyrifos	–	1	1	5	10 000
33	50-29-3	DDT	1	1	1	1	1
34	107-06-2	1,2-dichloroethane (EDC)	1 000	10	10	100	10 000
35	75-09-2	Dichloromethane (DCM)	1 000	10	10	100	10 000
36	60-57-1	Dieldrin	1	1	1	1	1
37	330-54-1	Diuron	–	1	1	5	10 000
38	115-29-7	Endosulphan	–	1	1	5	10 000
39	72-20-8	Endrin	1	1	1	1	1
40		Halogenated organic compounds (as AOX)	–	1 000	1 000	1 000	10 000
41	76-44-8	Heptachlor	1	1	1	1	1
42	118-74-1	Hexachlorobenzene (HCB)	10	1	1	1	5
43	87-68-3	Hexachlorobutadiene (HCBD)	–	1	1	5	10 000
44	608-73-1	1,2,3,4,5, 6-hexachlorocyclohexane (HCH)	10	1	1	1	10
45	58-89-9	Lindane	1	1	1	1	1
46	2385-85-5	Mirex	1	1	1	1	1
47		PCDD + PCDF (dioxins +furans) (as Teq)	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001
48	608-93-5	Pentachlorobenzene	1	1	1	5	50
49	87-86-5	Pentachlorophenol (PCP)	10	1	1	5	10 000

50	1336-36-3	Polychlorinated biphenyls (PCBs)	0.1	0.1	0.1	1	50
51	122-34-9	Simazine	–	1	1	5	10 000
52	127-18-4	Tetrachloroethylene (PER)	2 000	–	–	1 000	10 000
53	56-23-5	Tetrachloromethane (TCM)	100	–	–	1 000	10 000
54	12002-48-1	Trichlorobenzenes (TCBs)	10	–	–	1 000	10 000
55	71-55-6	1,1,1-trichloroethane	100	–	–	1 000	10 000
56	79-34-5	1,1,2,2-tetrachloroethane	50	–	–	1 000	10 000
57	79-01-6	Trichloroethylene	2 000	–	–	1 000	10 000
58	67-66-3	Trichloromethane	500	–	–	1 000	10 000
59	8001-35-2	Toxaphene	1	1	1	1	1
60	75-01-4	Vinyl chlorid	1 000	10	10	100	10 000
61	120-12-7	Anthracene	50	1	1	50	50
62	71-43-2	Benzene	1 000	200 (as BTEX) [a]/	200 (as BTEX) [a]/	2 000 (as BTEX) [a]/	10 000
63		Brominated diphenylethers (PBDE)	–	1	1	5	10 000
64		Nonylphenol ethoxylates (NP/NPEs) and related substances	–	1	1	5	10 000
65	100-41-4	Ethyl benzene	–	200 (as BTEX) [a]/	200 (as BTEX) [a]/	2 000 (as BTEX) [a]/	10 000
66	75-21-8	Ethylene oxide	1 000	10	10	100	10 000
67	34123-59-6	Isoproturon	–	1	1	5	10 000
68	91-20-3	Naphthalene	100	10	10	100	10 000
69		Organotin compounds (as total Sn)	–	50	50	50	10 000
70	117-81-7	Di-(2-ethyl hexyl) phthalate (DEHP)	10	1	1	100	10 000
71	108-95-2	Phenols (as total C)	–	20	20	200	10 000
72		Polycyclic aromatic hydrocarbons (PAHs)[b]/	50	5	5	50	50
73	108-88-3	Toluene	–	200 (as BTEX) [a]/	200 (as BTEX) [a]/	2 000 (as BTEX) [a]/	10 000
74		Tributyltin and compounds	–	1	1	5	10 000

75		Triphenyltin and compounds	–	1	1	5	10 000
76		Total organic carbon (TOC) (as total C or COD/3)	–	50 000	–	–	**
77	1582-09-8	Trifluralin	–	1	1	5	10 000
78	1330-20-7	Xylenes	–	200 (as BTEX) [a]/	200 (as BTEX) [a]/	2 000 (as BTEX) [a]/	10 000
79		Chlorides (as tot al Cl)	–	2 million	2 million	2 million	10 000[c]/
80		Chlorine and inorganic compounds (as HCl)	10 000	–	–	–	10 000
81	1332-21-4	Asbestos	1	1	1	10	10 000
82		Cyanides (as total CN)	–	50	50	500	10 000
83		Fluorides (as total F)	–	2 000	2 000	10 000	10 000[c]/
84		Fluorine and inorganic compounds (as HF)	5 000	–	–	–	10 000
85	74-90-8	Hydrogen cyanide (HCN)	200	–	–	–	10 000
86		Particulate matter (PM_{10})	50 000	–	–	–	*

Explanatory notes:
The CAS number of the pollutant means the precise identifier in Chemical Abstracts Service.
Column 1 contains the thresholds referred to in article 7, paragraph 1 (a)(i) and (iv). If the threshold in a given sub-column (air, water or land) is exceeded, reporting of releases or, for pollutants in waste water destined for waste-water treatment, transfers to the environmental medium referred to in that sub-column is required with respect to the facility in question, for those Parties which have opted for a system of reporting pursuant to article 7, paragraph 1 (a).
Column 2 contains the thresholds referred to in article 7, paragraph 1 (a)(ii). If the threshold in this column is exceeded for a given pollutant, reporting of the off-site transfer of that pollutant is required with respect to the facility in question, for those Parties which have opted for a system of reporting pursuant to article 7, paragraph 1 (a)(ii).
Column 3 contains the thresholds referred to in article 7, paragraph (1)(b). If the threshold in this column is exceeded for a given pollutant, reporting of the releases and off-site transfers of that pollutant is required with respect to the facility in question, for those Parties which have opted for a system of reporting pursuant to article 7, paragraph 1 (b).
A hyphen (–) indicates that the parameter in question does not trigger a reporting requirement.
An asterisk (*) indicates that, for this pollutant, the release threshold in column (1)(a) is to be used rather than a manufacture, process or use threshold.
A double asterisk (**) indicates that, for this pollutant, the release threshold in column (1)(b) is to be used rather than a manufacture, process or use threshold.

Footnotes:
[a]/ Single pollutants are to be reported if the threshold for BTEX (the sum parameter of benzene, toluene, ethyl benzene, xylene) is exceeded.
[b]/ Polycyclic aromatic hydrocarbons (PAHs) are to be measured as benzo(a)pyrene (50-32-8), benzo(b)fluoranthene (205-99-2), benzo(k)fluoranthene (207-08-9), indeno(1,2,3-cd)pyrene (193-39-5) (derived from the Protocol on Persistent Organic Pollutants to the Convention on Long-range Transboundary Air Pollution).
[c]/ As inorganic compounds.

Annex III

PART A

DISPOSAL OPERATIONS ('D')

- Deposit into or onto land (e.g. landfill)
- Land treatment (e.g. biodegradation of liquid or sludgy discards in soils)
- Deep injection (e.g. injection of pumpable discards into wells, salt domes or naturally occurring repositories)
- Surface impoundment (e.g. placement of liquid or sludge discards into pits, ponds or lagoons)
- Specially engineered landfill (e.g. placement into lined discrete cells which are capped and isolated from one another and the environment)
- Release into a water body except seas/oceans
- Release into seas/oceans including sea-bed insertion
- Biological treatment not specified elsewhere in this annex which results in final compounds or mixtures which are discarded by means of any of the operations specified in this part
- Physico-chemical treatment not specified elsewhere in this annex which results in final compounds or mixtures which are discarded by means of any of the operations specified in this part (e.g. evaporation, drying, calcination, neutralization, precipitation)
- Incineration on land
- Incineration at sea
- Permanent storage (e.g. emplacement of containers in a mine)
- Blending or mixing prior to submission to any of the operations specified in this part
- Repackaging prior to submission to any of the operations specified in this part
- Storage pending any of the operations specified in this part

PART B

RECOVERY OPERATIONS ('R')

- Use as a fuel (other than in direct incineration) or other means to generate energy
- Solvent reclamation/regeneration
- Recycling/reclamation of organic substances which are not used as solvents
- Recycling/reclamation of metals and metal compounds
- Recycling/reclamation of other inorganic materials
- Regeneration of acids or bases
- Recovery of components used for pollution abatement
- Recovery of components from catalysts
- Used oil re-refining or other reuses of previously used oil
- Land treatment resulting in benefit to agriculture or ecological improvement
- Uses of residual materials obtained from any of the recovery operations specified above in this part
- Exchange of wastes for submission to any of the recovery operations specified above in this part
- Accumulation of material intended for any operation specified in this part.

Annex IV

ARBITRATION

1. In the event of a dispute being submitted for arbitration pursuant to article 23, paragraph 2, of this Protocol, a party or parties shall notify the other party or parties to the dispute by diplomatic means as well as the secretariat of the subject matter of arbitration and indicate, in particular, the articles of this Protocol whose interpretation or application is at issue. The secretariat shall forward the information received to all Parties to this Protocol.

2. The arbitral tribunal shall consist of three members. Both the claimant party or parties and the other party or parties to the dispute shal l appoint an arbitrator, and the two arbitrators so appointed shall designate by common agreement the third arbitrator, who shall be the president of the arbitral tribunal. The latter shall not be a national of one of the parties to the dispute, nor have his or her usual place of residence in the territory of one of these parties, nor be employed by any of them, nor have dealt with the case in any other capacity.

3. If the president of the arbitral tribunal has not been designated within two months of the appointment of the second arbitrator, the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe shall, at the request of either party to the dispute, designate the president within a further two -month period.

4. If one of the parties to the dispute does not appoint an arbitrator within two months of the notification referred to in paragraph 1, the other party may so inform the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, who shall designate the president of the arbitral tribunal within a further two-month period. Upon designation, the president of the arbitral tribunal shall request the party which has not appointed an arbitrator to do so within two months. If it fails to do so within that period, the president shall so inform the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, who shall make this appointment within a further two -month period.

5. The arbitral tribunal shall render its decision in accordance with international law and the provisions of this Protocol.

6. Any arbitral tribunal constituted under the provisions set out in this annex shall draw up its own rules of procedure.

7. The decisions of the arbitral tribunal, both on procedure and on substance, shall be taken by majority vote of its members.

8. The tribunal may take all appropriate measures to establish the facts.

9. The parties to the dispute shall facilitate the work of the arbitral tribunal and, in particular, using all means at their disposal, shall:
(a) Provide it with all relevant documents, facilities and information;
(b) Enable it, where necessary, to call witnesses or experts and receive their evidence.

10. The parties and the arbitrators shall protect the confidentiality of any information that they receive in confidence during the proceedings of the arbitral tribunal.

11. The arbitral tribunal may, at the request of one of the parties, recommend interim measures of protection.

12. If one of the parties to the dispute does not appear before the arbitral tribunal or fails to defend its case, the other party may request the tribunal to continue the proceedings and to render its final decision. Absence of a party or failure of a party to defend its case shall not constitute a bar to the proceedings. Before rendering its final decision, the arbitr al tribunal must satisfy itself that the claim is well founded in fact and law.

13. The arbitral tribunal may hear and determine counterclaims arising directly out of the subject matter of the dispute.

14. Unless the arbitral tribunal determines otherwise because of the particular circumstances of the case, the expenses of the tribunal, including the remuneration of its members, shall be borne by the parties to the dispute in equal shares. The tribunal shall keep a record of all its expenses, and shall furnish a final statement thereof to the parties.

15. Any Party to this Protocol which has an interest of a legal nature in the subject matter of the dispute, and which may be affected by a decision in the case, may intervene in the proceedings with the consent of the tribunal.

16. The arbitral tribunal shall render its award within five months of the date on which it is established, unless it finds it necessary to extend the time limit for a period which should not exceed five months.

17. The award of the arbitral tribunal shall be accompanied by a statement of reasons. It shall be final and binding upon all parties to the dispute. The award will be transmitted by the arbitral tribunal to the parties to the dispute and to the secretariat. The secretariat will forward the information received to all Parties to this Protocol.

18. Any dispute which may arise between the parties concerning the interpretation or execution of the award may

be submitted by either party to the arbitral tribunal which made the award or, if the latter cannot be seized thereof, to another tribunal constituted for this purpose in the same manner as the first.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.